

pen

*... kak
sunce žgén!*

VESTNIKOV
MESEČNIK

četrtek,
30. julija,
1998,
40. številka

Ešče pes nešče na tešče! (Morda pa bo hotel 27. avgusta, ko bo prebral novi Pen)

MURAŠI SE SMEJEJO

VSI PREDSEDNIKOVI DELOVNI STROJI

ŠPORT (BREZ ŠAHA)

Vej me pa ne kéjpa!

Fotografija je nastala na eni od nogometnih tekem v športnem parku v Beltincih, kamor so prišli žogobrcarji trenutno najmočnejšega prekmurskega nogometnega kluba, soboške Mure. Ko jih je škljocnil pentutarski sodelavec FB - BOBI (da ne bo pomote: ne gre za Francija Božiča iz ljubljanskega Dela, pač pa za FRANCA BOBOVCA iz nove občine DOBROVNIK), so se skoraj vsi prešerno zasmejali. Nekateri kar odkrito, drugi pa so si sramežljivo zakrili obraz. Konec koncev je smeh po uspešni evropski uverturi proti latvijski Daugavi več kot upravičen! Foto: BOBI

Verjetne in manj verjetne so zgodbe, ki jih piše življenje. Tako si soboški podjetnik BORIS KEGL, uspešni trgovec z bideji, barvami, laki, (straniščnimi) školjkami in drugim še mislil ni, da bo ob prevzemu odgovorne funkcije (je predsednik NK Bakovci) začel tudi fizično delati. Ondan se je namreč zgodilo, da so kosci pozabili pokositi travo na bakovskem nogometnem igrišču, zaradi česar bi skoraj odpadla ena od pomembnih tekem. Sodnik je že hudo gledal, ker mu je bila trava čez kolena (res, da je bil mož v črnem bolj nizke rasti), ampak ko je prišel mož v kravati in je pred sabo porival (brnečo) kosilnico, so se vremena nad

Bole rijvan, bole ide!

Bakovci zjasnila. Tekma je bila, in to na sveže pokošenem travniku - Boris Kegl je izpit op-

ravil, navijači pa upajo, da ga bodo tudi žogobrcarji!

Foto: F. Štefanec

PREOBLAČENJE, NE SLAČENJE! DOGODKI

Vsi starejši (da ne zapišemo ostareli) prej ali slej poskrbijo za naslednike. Glavni naslednik Podjetja za informiranje (po delčkih ga najdete v pritličju, drugem in tretjem nadstropju Žute kuče) je za zdaj še študent novinarstva DEJAN FUJS, ki ga ne krasi zgolj nadarjenost za žurnalistični posel, pač pa je tudi odličen organizator, elevator in agitator. Kot tak je eden najresnejših kandidatov za vsaj šest najodgovornejših delovnih mest (funkcij) v hiši medijev. Ker je Dejan posebljena skromnost, o takšnih ali drugačnih titulah noče niti slišati. Celo več: sklenil je, da se bo umaknil iz vsakodnevnega murskovalovskovestnikovskovenerskega vrveža. V ta namen si je v skritem kotičku oblekel balonarsko uniformo in jo popihal nebesom naproti. S kom je krmaril po zračnih širjavah Regije, naj ostane pentutarska skrivnost, saj je DF tudi naš (skrivni) informator.

Zaj san se pa pozabo züti!

KLAN IZPODRIVA KLAN

Klan VEGI proti navezi NOVAK ČASAR - ZVER. Tokrat sicer še pri obloženih mizi, vendar pa so Pentute zvedele, da se dolgoročno pripravlja naskok na eno od vodilnih mest, ki ju trenutno zasedata gospe (prva in druga z desne, obe sta pojoči) - HELENA ZVER je šefica madžarskega TV studia v Lendavi, JOLANDA ČASAR NOVAK pa vodi radijce. Glede na številčnost klana VEGI pri MMR se vedno bolj sliši njihova beseda - LUDVIK (na fotografiji se je zakamufliral pri šefici Jolandi) je studijski boss, JOŽEF (levo in ni brez oča) se vse bolj uveljavlja kot sindikalni borec za višje plače in je zapriseženi nasprotnik (vojaškega) orožja, HELENI (poročeni FEHER, najbližja z leve) pa ostaja dostop do mikrofona in pravica do dela. Vsi trije so se iz rojstnih Žitkovcev preselili v Lendavo, kjer morajo živeti tisti, ki želijo kaj veljati v narodnostni politiki. Kaj še preostane navezi Novak Časar - Zver, če hoče ostati v sedlu? Borba za nove prostore, za boljše delovne razmere, predvsem pa za boljše plače zaposlenih pri državnih medijih pod okriljem gospoda ČADEŽA.

Tutašica

KOMOLČARJI

A ZA SZEP ...

JUBILEJ SOBOŠKEGA KMNJA

Nekdo je vedno prvi in to velja tudi za tiste, ki so v Regiji ustanovili Klub malega nogometa (KMN). Med pionirji te danes razširjene športne panoge je SLOVAN (M. SOBOTA). Nedavno so na igrišču pri soboškem dijaškem domu praznovali 30 let obstoja. Na turnirju je sodelovalo nekaj izkušenih ekip z vrha evropske lestvice, med njimi tudi v belo odeti murskovalovci (MV) z maserko IRMO BENKO in head coachem FERIJEM MAUČECEM (oba lahko občudujete na mirujoči fotografiji - ON je nad njo, ona pa POD njim).

Žiga, žaga, žiga, žaga, gol, gol, gol!

MOJE SANJE

DRAGO FÜR ALLE

Vsi za enega, eden za vse! Tako so včasih odločno vzklikali Dumasovi Mušketirji, ko so se borili za pravico. Danes so vzklikli malo drugačni, posebej tisti glasbeni - vse več je drugega dela mušketirskega izreka, namreč Eden za vse! Med najbolj uveljavljenimi regijskimi »one man bandi« je DRAGO JOŠAR, ki se s početjem ukvarja že enajst let, od tega okroglih deset v Moravskih Toplicah - igra in poje vse, kar je vseh gostom zdravilišča, nastopa pa tudi po drugih slovenskih pokrajinah in v tujini. Ob okroglem moravskotopliškem jubileju je Drago izdal kaseto Moje sanje, kjer je glavni hit pesmica Zet in tašča. Ne ve se še, kdo od obeh je večji sanjač, po pentutarskih virih pa gre izjemoma za DOBRO taščo in (ne boste verjeli) DOBREGA zeta! Drago je ob tem (seveda v Moravskih Toplicah) pripravil priložnostno prireditev, med njegovimi gosti pa je bil sam presvetli maršal. O glasbi D. Jošarja je med drugim rekel, da »ide u uvo« in da on (maršal) in njegov kabinet »očekujemo daljni razvitak Dragutino-ve ličnosti i muzičke spremnosti«. Nedvomno lep kompliment osebnosti, ki med drugim velja za enega najostrejših glasbenih kritikov!

BANDA ENEGA

NESSIE OČARALA LUDVIKA KOVAČA

LJUBEZEN

Krh, krh, Nessie, krh!

Kmalu po razuzdanem praznovanju petih desetletij tuzemskega bivanja je Vestnikov agrokolumnist LUDVIK KOVAČ - LAJČI odpotoval na ŠKOTSKO. Tam je iskal SELU najbolj podobno vas, da bi zadržal Škote podučil, kako postati najvplivnejši vaški sadjar (jablanar). Ko je tako taval po škotskih agrarnih skupnostih, je naletel na prelepo jezero, iz katerega je nenadoma pritacala pošast, ki jo domorodci ljubkovalno imenujejo NESSIE. Čeprav dodobra presenečen in malo prestrašen, je mehka duša Lajči štirinožcu ponudil 100-gramsko vrečko doma posušenih jabolčnih krehljav z okusom po dithanu - forte 60/a. Nessie je krehlje z vrečko vred popapala v pičli sekundi, zato se je Lajči opogumil in ji v gobček vrget še 200 gramov suhih jabolč z najnovejšim okusom, namreč tistim po lessorezu - piano 4M. Nessie je brž snedla tudi to in od tistega trenutka naprej sta novinar in pošast nerazdružljiva prijatelja.

Redakcija Vestnika naproša vse dobronamerne Regijce, da pomagata in prepričata LK-ja, da se od škotskega jezera vrne v staro, dobro redakcijo, sicer bodo prisiljeni ukiniti eno najbolj branih strani Vestnika, reče se ji Kmetijska panorama.

RIBIŠKI PROFESIONALCI

DAN, KO JE KONKURENCA ONEMELA

Ni bilo mogoče pričakovati, pa se je le zgodilo - po večmesečnih prizadevanjih, študiju najnovejše trnkarske literature, skoraj nečloveškem odreknanju in vztrajnosti je ROBERT PERŠ - BOJLES, propagandist vodilne med tovrstnimi severovzhodnimi agencijami, Venere, vendarle uspel: v domačem hatarju je ujel amurja (gre za ribo), dolgega natanko 104 cm in težkega 21,3 kg. Dosežek je toliko pomembnejši, ker se je zgodil v oblačnem vremenu, ko je bila slaba vidljivost, ribe pa so zaradi nizkega zračnega tlaka lenobno križarile na dnu vode (ne izdamo, kateri!). Poleg vsega amurji niso krapi, ki so težji in bolj počasni, zato jih je lažje ujeti. Robertu je podvig uspel z računalniško sondiranim ribolovnim sistemom, del katerega je dvosedežni motorni čoln (na dieselski pogon), nepogrešljive pa so še podvodne boje (nobena ne sme biti več kot 43 cm pod vodno gladino, pa tudi ne manj kot 0,78 metra nad dnom). Ko so zvedeli za senzacijo, so Robertovi ribiški konkurenti sklicali nujni sestanek na domu enega (do usodnega dne) najuspešnejših regijskih trnkarjev.

Sklep izredne seje je bil, da napovedo protiudarec s še novejšimi in okusnejšimi bojlesi (za nevedne: bojles je okrogla hrana za ribe, premer vsake kroglice je pribl. 20 mm, so rdeče ali oranžne barve, z različnimi vonji - od sveže detelje prek dimljenega lososa do posušene vinske trte).

Nega ljubavi za amure!

foto: osebni arhiv EGO

POLETNE RADOSTI

Na dolgo pot v neznanost sta krenila HEDVIKA (24 let, Prekmurje) in njen prijatelj ANASTAZIJ (1 leto več, Prlekija). Skupaj sta odrinila v toplejše kraje še v času, ko je bilo pri nas hladno. Utaborila sta se v slovenski Istri in lepega dne je Anastazijo v predelu ledvic »ftrgnilo«. Tako zelo, da je bila vrla Hedvika prisiljena lastnoročno pomagati. Bojda ji ni bilo težko pa tudi na njune nadaljnje odnose poseg (vsaj bistveno) ni vplival. Živelo prekmursko-prleško prijateljstvo! Foto: ACI

Oaj, kak mi paše!

LIPE, SLIKAJOČ LE LEPE, JE ŠE ŽIV - ŽIVEL LIPE!

pen - skrita kamera

Trezika duha rožice...

(vmesni podnaslov: Biker Ferdinand, kje si?)

Domnevno povsem razočarana Trezika Obubožana (24 let) z Račkega vrha, ker ji ni uspelo končati fakulteto in brez nje tudi ne dobi službe, se je po zgledu na znano pripovedko o bikcu Ferdinandu odločila le še za duhanje rožic.

Po podražitvi elektrike, mleka, kruha v začetku letošnjega leta in po zadnji podražitvi bencina je nujno prisiljena ostati doma in le čakati na pomoč sosedov. Ti k sreči imajo urejene vrtove v soseščini in Treziki bo duhanje cvetov vsekakor omogočilo preživetje najhujših časov zanj doslej.

s-pen

SLOVAN : MURSKI VAL 3 : 4

Dogajanje je komentiral leteči reporter TONČEK GIDER (na isti fotografiji je za glavnim trenerjem). MV je namreč odigral pravo pravcato tekmo (z dvema polčasoma in eno žogo) proti slavljencem, Slovanovim Old boysom. Kljub očitni premoči in boljši uigranosti veteranov je uspelo zmagati radijcem, in to podobno kot nedavno Nemcem proti Albaniji - bilo je namreč 4 : 3. Izid je za kroniste manj pomemben, posebej ker so se vodilni obeh klubov (po vzoru slovenskih prvoligaških žogobrcarskih moštev) že prej dogovorili za scenarij: v začetku bodo slovanovci pokazali svojo (pre)moč, nato pa se bodo »prebudili« murskovalovci in v zadnjem trenutku (in ob zadnjih atomih moči) srečno zmagali. Foto: studio FUJS

25 IN 50 LET MILANA ZRINSKEGA

JUBILEJI

Med znanimi glasovi Regije pripada častno mesto gospodu MILANU ZRINSKEMU; priseženemu prosvetnemu delavcu (se še reče tako?), ki pa je vsaj toliko kot z izobraževanjem mladine na beltinski osnovni šoli zastrupljen z radiom - nedavno je praznoval 25-letnico dela na Murskem valu, natanko istega dne pa se mu je zgodilo še nekaj hujšega: slavil je Abrahama.

Dobro poučeni vedo povedati, da sta bili Milanovi praznovanja povezani z udarništvom, saj je bilo potrebno pri njegovih novi hiši v Kmečki 50 (?) v Beltincih položiti tlakovanec, ki ga je dobil kot darilo ob jubilejih. Za predigro (oprostite, predpripravo) si je Milan omislil izvirno dejavnost, povezano z eno najbolj razširjenih regijskih zimskih radosti - s kolinami namreč.

KOMPENTAR

Oni dan sem bil na prireditvi v ljutomerskem kulturnem domu. Dvorana je bila nabito polna, prevladovali so dijaki ljutomerske gimnazije, ki so pripravili 24-urni kulturni maraton in prireditev, ki jo je neposredno prenašal radio Murski val, je bila njegov del. Spomnim se, da smo, ko sem bil jaz še dijak, take manifestacije jemali kot nujno zlo in jih, če je le bilo mogoče, »eskivirali«. Stvari so bile celo napete, tako da so profesorji glasno prebirali sezname, mi smo se javljali, potem pa čim bolj neslišno izginjali s prizorišča. Peščica najbolj pridnih, mednje nekako nikoli nisem sodil, je ostala, večina pa je te vrste kulturnih, športnih, naravoslovnih in podobnih dni izkoristila za posedanje po gostilnah ali kjerkoli drugje.

DOBRA ŠOLA

V ljutomerskem kulturnem domu nisem imel občutka, da so tam le pridni dijaki. Prostega stola ni bilo, med publiko so bili tudi številni odrasli Ljutomerčani in vsi skupaj so se glasno in aktivno odzivali na vse, kar se je dogajalo na odru. Z navdušenim odobravanjem so pozdravljali sošolce, ki sta jih voditelja Mladega vala na Murskem valu predstavljala, tudi profesorji, ki so prihajali na oder, so bili enako navdušeno pozdravljeni.

V prvi vrsti sta sedela ljutomerski župan in ravnatelj gimnazije. Med dijaki so sedeli vsi profesorji.

In ko smo neki drugi petek v Radencih končevali tekmovanje za najboljšega dijaka in dijakinjo med pomurskimi srednješolci, sem presenečen ugotovil, da so od vseh osmih srednjih šol tja prišli le profesorji in ravnatelj iz Ljutomera. Ena njihova dijakinja je bila med finalistami radijskega tekmovanja pa tudi voditelj oddaje Matjaž je dijak ljutomerske gimnazije. Povedal mi je, da je poslal vabila na vse sodelujoče šole, odzvali pa so se le Ljutomerčani.

Veste, reforme šolstva gor dol, novi prijemi in metode, globokoumne razprave. Če vidim, da ravnatelj in profesorji živijo s svojimi dijaki tudi zunaj tako imenovanega učno-vzgojnega procesa, tudi ob petkih zvečer, verjamem, da taka šola mora imeti rezultate. Taki dijaki z veseljem prihajajo k pouku, se udeležujejo drugih šolskih in zunajšolskih aktivnosti ter se istovetijo z uspehi in padci svojega kolektiva, šole.

Tisti ravnatelji in učitelji pa, ki sedijo doma in gledajo Esmeraldo, namesto da bi bili tam, kjer njihovi učenci dosegajo uspehe, in jih tako podprli, mi ne vlivajo zaupanja.

Če bi bil danes tako mlad, da bi se lahko odločal, v katero srednjo šolo se bom vpisal, bi se odločil za ljutomersko gimnazijo.

MARJAN DORA

SOBOČANKA JASNA BREZNIK

- predstavnica mednarodne ženske federacije za mir

PRIHAJA DOBA ŽENSK IN Z NJO NOVA ZGODOVINA

Od leta 1992 deluje v 160 državah sveta Mednarodna ženska federacija za mir WFWP - WOMENS FEDERATION FOR WORD PEACE, ki ji predseduje Korejka dr. Hak Ja Han Moon. Glavna aktivnost združenja je, da spodbuja ženske, da uporabijo svoje sposobnosti sočutja, sprave in poguma, da zacelijo rane in nasprotja, ki obstajajo v družbi, med narodi in rasami.

Mednarodna ženska federacija za mir deluje tudi v Sloveniji, in sicer kot Slovensko društvo za mir v svetu. Njena predstavnica je Sobočanka Jasna Breznik, absolventka slavistike, natančneje hrvaščine in slovanske primerjalne književnosti. Čisto po naključju so jo pred štirimi leti v Ljubljani, na poti na fakulteto, ustavile Japonke, jo povabile na japonski večer in navdušile za gibanje. Od leta '96 je njihova predstavnica, aktivna povsod, kjer je to potrebno.

Japonke so morale biti zelo prepričljive, da ste se jim pridružili.

»Bile so predvsem zelo prijazne, prepričale pa so me hitro, ko so mi predstavile dejavnost združenja. V prvi vrsti so me je pritegnili mednarodnost, potovanja in izmenjava kultur in seveda tudi ideologija federacije. Dejstvo je, da so mnogokrat v svetu ženske podrejene moškim oziroma nimajo takšne veljave kot oni. V ženskah ni bojevitosti in dominantnosti, imajo druge kvalitete: materinskost, nežnost, odpuščanje, sodelovanje, komunikacijo - to so značilnosti žensk ne glede na to, iz katere države ali kulture ženska izhaja. Ženske se naravno čutijo odgovorne, da ustvarijo mir in harmonijo v svojem domu, zato bi morale imeti osrednjo vlogo tudi v vodenju vsega človeštva k ljubezni, odpuščanju, harmoniji in sodelovanju.«

Torej govorimo o poslanstvu žensk - kako ga vaša federacija udejanja?

»Ena največjih in najpomembnejših dejavnosti je sklepanje mednarodnih prijateljstev. Danes so države v različnih konfliktih, zato morajo ženske zaradi svojih sposobnosti stopiti skupaj in reči tega nočemo, želimo prijateljstvo. To je lepo uspelo Japonkam in Korejkam, ki so zgradile t. i. mostove prijateljstva. Pri graditvi mostov prijateljstva so bile uspešne tudi Japonke in Američanke. Druga dejavnost društva so kulturne izmenjave, ki so v Sloveniji glavna dejavnost. V Sloveniji smo imeli deset Japonk, s katerimi smo prepotovali vso

državo. Obiskali smo tudi Mursko Soboto, kjer smo imeli v Galeriji japonski večer, v vrtcu v Prešernovi ulici pa tečaj origamija (umetnost zgibanja papirja). Glavni namen tega je, da se ljudje spoznajo v svoji različnosti in drugačnosti pa tudi v podobnosti. To jih bogati, s tem premagujejo nasprotja in sovraštva. Potem so tukaj še druge aktivnosti: japonska kuhinja, pevski krožki in predavanja, na katerih seznanjamo ljudi z določenimi vrednotami in tudi težavami - pomen družine in zakonske zveze, v zadnjem času pa veliko govorimo tudi o aidsu, mamilih in mladoletnem prestopništvu. Poudarjamo moralne vrednote, odgovornost, ki jo imamo do drugega spola in do otrok.

Ena od dejavnosti so tudi dobrodelne prireditve, tega sicer v Sloveniji ni veliko, pa ne zato, ker bi bili Slovenci bogati, s tem se namreč uspešno

»Moški so 20 stoletij poskušali zgraditi svet miru, sedaj pa je ta naloga zaupana nam ženskam. To poslanstvo nam je bilo zaupano od zgoraj - od Boga -, da zgradimo miren svet prek idealnih družin. Na splošno moški težijo k temu, da so njihova življenja osredotočena na njih same, medtem ko so ženske mnogo bolj pripravljene žrtvovati same sebe. S prihodom dobe žensk vstopamo v novo zgodovino, kjer ne bomo več žrtvovali celote za dobro posameznika, ampak se bomo sami morali žrtvovati za dobro celote in s tem uresničevali princip resnične ljubezni.« (Del govora predsednice WFWP na turneji po ZDA.)

ukvarjajo druge organizacije - Rdeči križ, Karitas ... Konec julija bomo obiskali Drežnico nad Kobari-dom in pripravili japonski večer. Tukaj gre za moralno pomoč, saj so ljudje depresivni - to je njihov glavni problem.«

Ustanovitelj ženske federacije je moški - Korejec gospod Moon, ali ni to malce čudno?

»On je samo pobudnik tega gibanja, glavno delo v nastajanju in širitvi gibanja pa je opravila njegova žena, ki je tudi predsednica federacije. Sicer je njen mož malce kontroverzna osebnost, o tem ne bi veliko govorila. On vodi svetovno družinsko združenje za mir in srečo, ki je sorodna organizacija, ni pa enaka.«

Pravite, da je četrtnina članstva Slovenskega društva za mir moških, ali jih naziv organizacije ne moti?

»Ne. Če vprašajo, razložimo, da ne gre za feminizem, namen je samo poudariti vlogo ženske kot matere in žene ter njene sposobnosti in značilnosti, ki sem jih že opisala.«

Po vašem prepričanju je ljubezen med možem in ženo ter starši in otroki izvir vseh medčloveških odnosov in začetna točka svetovnega miru.

»Zakonska zveza je zame oziroma za naše združenje ena najpomembnejših stvari, ki obstaja. V življenju vsakega človeka so trije najpomembnejši dogodki: rojstvo, zakon in smrt. Vse kulture na svetu so imele in imajo eno institucijo, kjer sta si moški in

Na obisku v soboškem vrtcu

ženska lahko svobodno izkazala ljubezen - zakonsko zvezo. To ni samo list papirja, ampak ima globlji pomen. Pomembno je, da se pred sklenitvijo zakonske zveze razvijajo kvalitete, da postanemo odgovorne osebe, da se pravočasno zavemo starševstva, ki je rezultat partnerskega odnosa. Človeško življenje spremlja več odnosov - najprej do staršev, potem brat in sestra, do prijateljev, vrhunec tega pa je odnos zakonskih partnerjev, ki vključuje tudi spolni odnos. Ta je »rezerviran« samo za moža in ženo. Pomembno je, da ljudje ne menjavajo partnerjev, kajti to ni ljubezen, to je nekaj drugega, ker je ljubezen mogoča samo v absolutni predanosti, ker je ljubezen večna.«

Obstajajo časovne omejitve za sklenitev zakonske zveze?

»Ne. Bistvena je duhovna rast posameznika v

... da spočijem se na

Učiteljica Angelca Prša iz Male Nedelje se je uresničila ena od letošnjih novoletnih želja, tista, ki jo je zaupala Peni in s tem najširšemu krogu ljudi. Med njimi se je našel nekdo in poskrbel za Angelcine sanje. Za trenutek si je čisto zares lahko odpočila na njegovi rami. Jože Skubic iz ansambla Slapovi ji je pesem najprej odpel, medtem jo je od sreče bolelo srce, potem jo je objel in bil je trenutek, da začutiš vse tisto, kar sporoča v pesmi, ki se pri Angelci doma najpogosteje vrti: »Kaseto sem odkrila v eni od ljutomerskih prodajaln in od takrat se kar naprej vrti. Kar vroča je. Ko sem se znašla med uglednimi dvanajstimi Pomurci, ki naj bi odgovorili na pet zelo zanimivih vprašanj, in to duhovito, sem v odgovor na vprašanje, s katerim moškim bi želela preživeti noč, tako iz srca zapisala: S pevcem ansambla Slapovi, da bi se spočila na njegovi rami. V želji je veliko simbolike, da pa se je to na neki način tudi res zgodilo, skoraj ne morem verjeti. Danes sanjam, jutri bom urejala svoje občutke in se vračala v realnost.«

Spominski posnetek

Od leve proti desni so: - Ravnateljica osnovne šole Mala Nedelja Nada Tomanič je bila najprej presenečena nad nenavadno in za šolske razmere neobičajno pobudo, po razmisleku, koliko to vendarle lahko pomeni sodelavki Angelci in vsem skupaj, pa se je odločila, da ji ta dogodek podarijo. Skrivnosti ji dolgo ni zaupala, potem pa ni več vzdržala. Vsa šola je živela za ta zadnji šolski dan. »Uspelo je in naj bodo tako lepe tudi počitnice,« je vsem zaželela prijazna ravnateljica; - Zakonca Tivadar iz Kopra, sicer prekmurska rojaka, ki sta bila pobudnika za uresničitev želje; - Jože Skubic, ki je skupaj z ansamblom že kdaj komu izpolnil veliko željo, sam pa tokrat prvič. Z Angelco sta se zmenila, da bosta ob prvem nastopu v naših krajih nastopila skupaj; - Angelca Prša nasmejana in srečna tako, da jo je od sreče bolelo srce. Z Jožetom sta si izmenjala naslove in zagotovo si bosta kdaj pa kdaj kaj lepega napisala.

Prvošolčki s svojo učiteljico. Za obiskovalce sklepne prireditve so pripravili prisrčen program, njihova »mama tretja«, tako jo otroci kličejo, pa je izdelala vsakemu za spomin plišasto igračo.

28 let je poučevala prvošolčke, le 4 leta je učila v drugem razredu, zdaj pa jo težave z zdravjem silijo, da bo malo izpregla. Poslej bo delala s polovičnim delovnim časom, prav gotovo pa ne nič manj zagnano in s srcem, o tem smo prepričani.

R. FICKO

tvoji rami ...

Jože Skubic je iz duše odpel eno najbolj znanih pesmi ansambla Slapovi za Angelco pa za učence, starše in učitelje ob koncu letošnjega šolskega leta. Drug drugega so osrečili, Angelci so dan spremenili v pravljico, skupaj pa so se veselili šolskih uspehov. Najboljši so dobili priznanja, razstavili so raznovrstne izdelke, izdali knjižico o kraju in potem z dobrim občutkom odšli na

počitnice. Tretjina učencev (46) je razred končala z odliko, vsi so izdelali, osmošolci so uspeli s svojimi namerami pri nadaljevanju šolanja, imajo pa tudi sicer eno najlepše urejenih šol v občini in širše.

Helena Tivadar iz Kopra, dolgoletna naročnica in bralka Vestnika, prebere vsako vrstico. »Ko sem prebiral Penovo anketo, sem začutila, da mora biti ta Angelcina želja res velika in iskrena. Splet okoliščin je bil takšen, da sem ji lahko pri izpolnitvi pomagala in odločila sem se, da poskrbim, da se ji res zgodi. Z Jožetom Skubicem smo namreč prek mojega moža v sorodu (Jožetova žena je Prekmurka), sporočila sem mu svojo idejo in takoj je bil za njo. Poklicala sem gospo ravnateljico, ker je bilo veliko odvisno od nje. Z razumevanjem je sprejela pobudo in se trudila poiskati najboljšo priložnost. Mislim, da boljše, kot je slovo od šolskega leta, ni mogla izbrati. Majhne stvari osrečijo človeka, in ko sem gledala Angelco, tokrat sva se prvič srečali, se mi je srce smejalo. Neizmerno rada imam Prekmurje in ta svet ob Muri, pogosto se vračam v svoje dobroviške gorice, zdaj pa imam nove prijatelje še v Mali Nedelji.« Helena je Angelco razveselila s cvetjem, ki zmeraj izraža toplino.

In še enkrat ta dan najsrečnejša Angelca Prša, tokrat v družbi domačih. »Ujeli« smo jo s hčerko, mlajšim sinom in osemmesečnim vnukom v naročju.

Na vse je ponosna, še posebno pa na mlajšega sina Dejana, ki je bil minulo šolsko leto na šoli za oblikovanje in fotografijo v Ljubljani najuspešnejši dijak. Fant že ima za sabo nekaj razstav in tudi na zadnji šolski dan ji je vse skupaj še polepšal s svojimi odličnimi stvaritvami.

Nataša Juhnov, Irma Benko

odnosu do partnerja, nekateri dosežejo to prej, nekateri kasneje. Zakonska zveza je vir veselja in odgovornosti. Ni samo to, da se poročimo z eno osebo, poročimo se tudi s predniki našega partnerja. In tudi če kasneje ne živimo z njimi, so na neki način navzoči.«

Ali to pomeni, da se s sklenitvijo zakonske zveze na neki način poročimo tudi s partnerjevimi starši?

»Da. Vsak od nas je rezultat svojih staršev. Mi smo to, kar so starši napravili iz nas. Pomembno je, da se tega zavedamo, kajti če poznaš starše, lahko bolje razumeš partnerja.«

Glede na pomen zakonske zveze in poslanstvo harmonije v družini – kako obravnavate ločitve?

»Ločitev odobravam samo v primeru, če je situacija v zakonu nevzdržna, če je nasilje, alkohol – Ločitve zaradi različnosti interesov ali karakterja pa ne priznavam. Menim, da je v zakonu ta različnost celo pozitivna, prek nje se spoznavamo, dopolnjujemo in bogatimo.«

Priprava in pitje čaja - približevanje delčka japonske kulture

Omenili ste smrt ...

»Smrt kot tretji najpomembnejši dogodek v človeškem življenju ne pomeni konca - je nadaljevanje. Verjamem, da ostaja duhovni svet, da človeku, ki živi dobro življenje na zemlji in ne stori nič hudega, ni potrebno, da se smrti boji. Smrt je na neki način zrelostni izpit. Ne verjamem pa v reinkarnacijo, da bi se ponovno rodili v telesu, ker menim, da sta naše telo in duh enkratna in kot takšna neponovljiva.«

So stališča in filozofija ženske federacije za mir v celoti tudi vaša prepričanja?

»Da. Na zakonsko zvezo, starševstvo, pomen ženske v družini in kot subjekta v družbi gledam enako. Imam zaročenca, ki je Slovak, sicer tudi član naše federacije, s katerim skušava v najini zvezi potrditi in udejanjiti vse tisto, za kar se zavzemava pri drugih. Splača se potruditi, ker je ljubezen večna, harmonija v družini pa začetna točka svetovnega miru in prava ter edina obramba pred mamili, nasiljem in različnimi boleznimi, kot je na primer aids.«

Ste v letih delovanja opazili v sebi kakšne spremembe?

»To bi morali povedati drugi. Prav gotovo pa sem postala bolj javna osebnost, bolj samozavestna in v tem smislu se mi zdi, da sem napredovala. Kot ženska se zavedam svojega poslanstva.«

Kdo je človek, ki mu do zadnjega koticčka uspe napolniti velike telovadnice? Kdo je človek, ki ima najbolj poslušano oddajo na Murskem valu?

Geza se zeza!

Pa pojdiva po vrsti, kakor so hiše v Trstih! Koliko let že tlačiš Zemljo?

GEZA: Zemlja me dol drži, ži tildeset tili lejt.

Si obiskoval kake šole in kaj si nameraval postati? Morda župnik?

GEZA: Najprle san hodo v školo na trij nadstropja, potli pa na viske škole! Iz moje bogojanske fare so tisti čas šteli iti trije za pope, da pa niti eden nej tou poustau. Dečki su gor prišli, ka su moški in brez žensk noudo mogli živeti. Tak tudi jes.

Z jezikom do kruha

Dolge črne »janke« torej nisi oblekel. In kaj si postal?

GEZA: Skleno sam, ka si bom slůžjo krůj - z jezikom. Pa nej dol s predgance, liki dol z odra.

To pa menda ni bilo tako hitro, saj si bil dober trgovec in uspešno prodajal tudi visoke in nizke »bataše«.

GEZA: Ja, būo sam buntaš, bautaš. Mijslim, ka sam rejsan būo dober, in šče zdaj mi pravijo, da sam znao ešče vraga odati.

Sklepam, da v službi nisi bil dovolj zbran, predan ..., pač pa si bolj mislil na lasten biznis!

GEZA: V slůžbi sam opravlaó svoje delo stouprocentno. Moj privatni biznis je būo vnoči.

Kako pa človek lahko postane humorist? Se mora roditi z določenimi danostmi ali pa mora biti le vztrajen?

GEZA: Ži narodo sam se veseli. Moje nebesno znamenje je oven. Tou pomejni, ka ne vržem puške v kukarco, či prijde kaj naroube, in dusegnem vse, ka mi prijde v glavou. Tou mi je tudi v krvi.

Kdo ti »rikta« nastope? Sam ali pa imaš kakega menedžerja?

GEZA: Zdaj san ži tak deleč prišeó, ka me dumou zuvejo tisti, šteri ščejo, ka prijedem k njim.

Misliš, da si duhovit zabavljáč?

GEZA: Či ne bi būo, bi mi ži što vrgel v glavou punčol eli cipeo.

Še preden si začel nastopati javno, si se najbrž »zajebaval« v kaki interni družbi in so te tam odkrili?

GEZA: Nastoupao sam ži v osnovnoj škouli, potli pa v programaj, štere smo našidejrali v mladinskij socialističnij aktivaj. V dosta igraj in skečaj sam igrao. Najbole rad v veselij vlogaj.

Kdaj in kje si prvič nastopil javno in kako je zadeva »izpadla«?

GEZA: Kak humorist sam najprle nastoupao kak amatejr. Šlo je. Potli pa sam skleno, ka de tou moj krůj. Začno sam spravlati lidij v dobro volou v Rogaškuj Slatini, Dobrni pa v Lendavi ...

Kdo je tvoj vzornik? Mar nisi zablestel potem, ko je nehal nastopati Dodo?

GEZA: Meni je za vzgled moj zdaj ži pukojni oča Števan, šteri me je spravlo na svejt.

Sindikalnih »fešt« ni več. Zdi se mi, da si se kar hitro prilagodil spremembam družbenega sistema. Zdaj seveda lahko rečeš karkoli, tam pred 1990. letom pa bi te lahko »štrofali.« Si bil kdaj pri sodniku? Koliko ti je naložil?

GEZA: S sodnikami sam v dobrij odnosaj, zatou so me nej štrofali.

Če me spomin ne vara, potem se mi zdi, da sam samcat ne nastopaš velikokrat, pač pa predvsem v družbi pevcev in ansamblov. V oddaji Zaigrājmo in zapojmo po domače si bolj moderator!

GEZA: Nastouplem dosta sam. V oddaji Zaigrājmo in zapojmo po domače pa se neščem vó metati, dam priliko, ka se predstavijo mladi talentejranj pevci, in vúpam, da na tou ne pozabijo. Zdaj sam ponosen na mlado pevko Lucijo iz Lendave.

Ga Helena res toži?

Dobro poznaš slovenske zabavljáče - šlageriste. Iz pozabe si potegnůl Ivico Šarfezija, ki nam spet poje Zelene oči ... Tvoji gostje so tudi narodnozabavni ansambli ... Mar to pomeni, da nisi popularen le pri poslušalcih, ampak tudi pri izvajalcih. Na nekem nastopu si se z Brendijem celo objemal.

GEZA: Z vsemi slovenskimi pevci in mužiki se tičjem. Dobro se razmino, ka smo banda. Helena Blagne - Zaman me je štela toužiti, mijslim pa, ka de vse vredi, ato sva le lejpo

gledala in sva se - pozdravila. Z Ivico Šarfezijem sva ži večkrat vkůp nastoupila. Pa je mladi, kak jes, in ženske pa joučejo od sreče. Brendi je moj pajdaš. Napijsao je tudi pesmico Geza in Korado. Simona Weis pa me je proglasila za prvoga kumunista - humorista. Vodo sam dosta njenij kuncertov, šteri su bilij po cejlój Sloveniji.

»Posebno poglavje« pa je najbrž Jaka Šraufciger, toti Mariborčan, s katerim pa tudi nisi skregan, čeprav ti je »konkurenca«.

GEZA: Kunkurence ne poznam, ampak le delo. Z Jakom sůdelůvleva na vsej področjaj.

Z Dudekom pa se ne poznaš? Morda ti niti ni treba, saj je nekdo rekel (sram ga bodi!), da smo vsi »dudeki«. Mar veš, kaj je mislil s tem?

GEZA: Dudek in Geza sva dva - dukeka, čiglij je un Zagorec, jes pa trdi Prekmurec. Njemí ide bole pomali, jes pa sam friški.

Se na nastope v dvoranah posebej pripraviš, vadiš, kaj boš govoril, povedal ..., ali pa gre (vre) iz tebe vse spontano?

GEZA: Bog moj, bog moj ... Kama bi pa prišli, či bi se na vse pripravljali. Jes si nikaj ne pijšem, ka bum gučal: zadosta je, ka znam, kama idem, malo si naglednem lidij, te pa začnem trositi dvorano po svoje.

Imam pa občutek, da se ni treba nič pripravljati na radijsko kramljanje na Murskem valu, saj ima oddaja naslov Geza se zeza in lahko govoriš, kar te je volja. Da pa ne ostaneš brez besed, te k »nakladanju« spodbujajo poslušalke. Nekatere se nenehno oglašajo.

GEZA: Na, ja, psihološko se morem malo pripraviti, ka me zuvejo v živjo, in ne vem, ka kumi prijde v glavou. Mislim pa, ka sam frišek in ži naprej znam, ka što šče povedati. Sam kak pop eli doktor: znam, ka bi što kaj rad.

Nekateri menijo, tako tudi nekdanji urednik Murskega vala, da je tvoja oddaja »cenena«, zato si bil nekaj časa »ukinjen.« Potem je prišel novi urednik in četrtkova oddaja je spet »zablestela«, čeprav je pomaknjena v pozne ure. Prosim za komentarček!

GEZA: Z radjuna me je dol spravlo človik, šteri se je bojau gučati po prekmurski. Jes pa sam Prekmurec in to ustanem, dokeč bum živj. Potli je prišel nov šejf radjuna Murski val: tistim, šteri me poslůjšajó, se je vidilo, zdaj pa je oddaja Geza se zeza, štera je vsakšij četrek, duga trij vóre.

Slovenija, Nemčija, Avstrija ...

Si kdaj nastopil tudi zunaj Slovenije? So razumeli tvoje »zezanje«?

GEZA: Ich spreche dosti andere jeziki. Poznajo me v Magyarorz sag, Deutschland, Avstrija, Hrvacka ...

Kaj pa trema? Je res, da preden stopiš na oder, popiješ pol litra šmarnice?

GEZA: Vi sam pa nej več alkoholičar. Prele, kak iden na oder ali na radjun, spijem dosta vode. Voda ma veliko mouč: žene mlina pa mašine. Kak te ne bi mene. Treme pa nemam, mam pa velko odgovornost.

Mislim, da se bolj kot z moškimi razumeš z ženskami. Te se tudi najpogosteje oglašajo v tvoji oddaji; nekatere te celo ogovarjajo z gospod Gezek, te vabijo na kolino ... Mar tvoja zakonska ni ljubosunna? Saj si poročen, mar ne?

GEZA: Jes sam vó razraščeni moški. Mam dve rukelj, dveji nugej in ... Moja ženska zna, ka mi je posej. Od toga tudi ona nekaj ma. Lejko je vesela, či me družje obrajtajo. Verjetno bi jo bilou sram, če bi būo obrnjen v družjo stran - Na koline pa se rad pelam s praznim autojóm, dumou pa se pelam - s punim želoudcom.

V telefonskem imeniku - pošta Beltinci - ni nobenega Geze Farkaša, pač pa so mi povedali, naj kličem Klepčeve. To sem tudi storil, a te ni

Ukinjen in spet uveden na Murskem valu

Kdo je Geza Farkaš?

bilo doma, zato mi je tašča dala tvojo mobilno številko 0609 616 134. Si sploh kdaj doma pri tašči?

GEZA: Beltinska tašča Olga je nej tašča, ampak - taščica. Je pa tudi naša tajnica, kuharica, vodi informacijski center ... V glavnom sva si na ti. Ko me pa ni, pa sva si na vi.

Pa beltinska žena?

GEZA: Žena naj bou duma in čaka naj na muža Gezeka. Da je moja Gordana v slůžbi, sem jaz doma, da sem jaz v slůžbi, je ona doma. Ona ma dnevni, jes pa nočni šiht. Izmeno, ka te bole razmili.

Imaš kaj dece?

GEZA: Dvej priznanivi deteti. Diklina Natalija je stara 22 leti, dečko Grega pa je star 10 lejt.

Voziš se z mercedesom, zato smo ti nekateri nevoščljivi. Kaj boš storil, povedal?

GEZA: Moj mercedes je ži stari. Nikaj sam

Valentinovo je čas, ko se ptički ženijo, pustna nedelja pa je skrajni čas, da se poroči človek; nekateri se poročajo poleti.

GEZA: Več je nej tak, kak je ida bilou. Ženijo se, če se spolj ženijo, da jim prijde. Vse je pudrejto: stariše majo nevole z decof, deca s starišami. Vsi samo nikaj čakajo, ka bi nikaj doubili. Kapitalizem, v šteroga smo stoupili, je strašna stvar.

Skoraj bi pozabil! V katerem nebesnem znamenju si rojen? Verjameš v horoskop?

GEZA: Vórvlem v sebe. Vse tou, ka pišjejo v horoskopaj, si zmislijo in s tem ništerni dobro slůžjijo.

Kaj pa bo z Gezo Farkašem potem, ko pride ponj matilda? Bo z njim konec za vse večne čase, ali pa se bo njegova duša preselila v kako drugo bitje? Kaj bi bil rad v novem življenju: spet človek, volk ali pa morda kaka rastlina?

Prošnja: Tega ja ne berite!

si premišlavlaó, ka bi šou v edno akcijo, v šteroj bi probauo dubiti od mojih občudovalk peneze, ka bi si kůjpo novi mercedes, ka se mi ne bi trebela več voziti s tou devet lejt starov klunjof. Bum šče malo premišlavau, či bi mi tou uspelo.

Katera pa je tvoja najljubša pijača?

GEZA: Tista, štero družji plačajo!

Lačnega pa se tudi ne pustiš. Kaj ti najbolj tekne?

GEZA: Bograč, bograč, bograč! Rad mam tudi kislu župo s svinjskimi bremzami. Od pugač pa mam najraje retaše.

Status: svoboden na cesti.

Za rekreacijo, razen v postelji, pa ni časa, kajneda?

GEZA: Dosta hodim peški, rad delam v guricaj, plavam ... Za postel pa me ne spitavati - spim na kavčiči.

Tvoje ime Geza je menda madžarsko, tvoj priimek Farkaš je madžarski in pomeni v prevodu volk? Se počutiš kot volk, saj je menda v vsakem človeku nekaj - živalskega.

GEZA: Ime Geza je turško in pomejni vitez. Vzvišeni. Farkaš je po naše vuk - vukeči bak. Mam pa istina malo madžarskoga temperamenta. Od vuka pa samo kavůljenje (tuljenje).

Pa davkarija? Gre kaj prek žiroračuna ali pa vse pospraviš v žep? Kakšen je pravzaprav tvoj status?

GEZA: Sem pošten slovenski državlján. Vse ide prek računa, nikaj več direktno v žep, kak je bilou v časi socializma. Moj status je: svoboden na cesti.

GEZA: Tudi mene, kak sakšoga družjoga, bodo ednok vdarili po rijti. Da me noudé več, te bum v nebesaj angelcom noge prau. Či me dajo v pekel, te bum z drvamo koro. Či pa bum v vicaj, te pa bum tou, ka sam zdaj - humorist.

Lepo se »dol zahvalim« za to kramljanje. Greva kaj spit?

GEZA: Što pa plača?

Ti vendar, ko pa boš potem, ko bo to objavljeno, še popularnejši.

GEZA: Ne, ne! Saj sem rekel, da pijem samo, či što družji plača. Lejko pa ideva v moje gurice. Boš probau šmarnico. Una je najbouša za špricer!

Hvala, hvala! Saj veš, da ne pijem, ko vozim.

GEZA: Tudi jes nemam med vožnjo v rokaj špricera.

Sedaj pa mi še povej, odkod tvoj slogan: Zdravje in penezi!

GEZA: Moj dedek so tou skoz gučali in od njij sam tou zeo. Pa šče istina je: Či maš zdravje, lejko maš dosta. Či pa maš pejneze, pa lejko maš dosta več. Do pejneze pa lejko prijdeš z delom, dosta več pa jij je v banki, samo paziti trbej, ka te ne prijemjo. S pejnezi pa si nemreš kůjpití zdravja. Nej je pa niti dobro meti dosta pejneze, ka te maš okrog sebe dosta takšij, šteri bi te radi scecali. Zgodilo se je ži, ka je edem imel dosta pejneze, nazadnje pa je ostal - šterc.

Oh, Geza, kako moraliziraš. Kako se bova poslovila?

GEZA: Puno zdravja in - penez!

Feri Lainšček

V Soboti so postavili table, ki označujejo ulice. Rešitev se mi zdi nadvse estetska in funkcionalna, obenem pa je tudi pomeljiva. Sporoča mi, da si Soboti želi biti sodobno mesto. Če smo še do pred kratkim večkrat slišali, da je prekmurska prestolnica zaradi neuglašanih arhitektur in urbanističnih zamisli pravočrtno »sračje gnezdo«, je v novejšem času vendarle čutili, da gre do stvari na bolje. Sodobna arhitektura Savlovega centra, nekaterih najnovejših zgradb v Lendavski ulici in projektna zasnova nastajajočega ozjega mestnega središča so gotovo mejniki, ki zaznamujejo novo paradigmo.

V Soboti smo doživeli prvo res vsebinsko razgibano in kakovostno poletje kulturnih in glasbenih prireditvev. Soboški dnevi so s svojim posrečenim konceptom, predvsem pa s pravnjo kombinacijo komercialnega in artističnega zares poskrbeli, da so mestne ulice živele tudi ob času, ko so ponavadi zlovesče mrtve. Mnogi obisk na vseh teh prireditvah je skratka pokazal, da bo z malo kontinuitete tudi opazka o »spalnem naselju« kaj zlahka padla in da bo urbana afiniteta končno v vseh pogledih presegla ruralno, ki jo zaznamujejo prireditve v slogu »pojmo po domače, karaoke, bogračjadi« in podobno.

Razmišljanje o videzu in vsebini se, vsaj kar zadeva segmente družabnega življenja nekega mesta, nujno ustavi tudi ob gostinski ponudbi. Tu pa se v Soboti žal zatakne. Vse, kar se tu

O videzu in vsebini

nekako še najde, je nekaj ustreznih in tudi prijetnih dnevnih lokalov, potem pa se že začne problem z večernimi in še posebno nočnimi odpiralnimi časi. Redki so v mestu lokali s ponudbo dobre hrane, še posebno taki, ki bi lahko zadovoljili prišleka ali zahtevnejšega gosta. Da o gostinskih objektih s specifično ali organizirano dodatno ponudbo, kot je recimo glasba ali klubsko dogajanje, seveda sploh ne govorimo, ker jih skorajda ni.

A kaj želim pravzaprav reči? Nema lokrat se v časih takih kakovostnih družbenih premikov nekatere reči res uredijo kar same po sebi, ker pač »eno povleče drugo«. Toda kot je v rečeh, ki sem jih danes hvalil, pohvaliti tudi organiziran pristop in strategijo, tako je najverjetneje mogoče tudi v tako specifičnem sektorju, kot je gostinstvo, iznajti mehanizme za boljše sodelovanje - če rečem udarniško - v skupnem projektu. Morda do to znaki kakovosti, dodatno izobraževanje, selektivne olajšave ali kaj sedmega.

Morda je dovolj že zavest, da nam ni vseeno, kje, kako in kaj se v tem mestu streže.

Po osemdesetih letih pokopana carska družina Romanovih

Nihče več noče biti kralj

Ko so se prve dni julija srečali v enem od dvorcev ob francoski reki Loire predstavniki evropske modre krvi, so manjkali predvsem potomci ruskih carjev. A tudi tokrat je bilo nepomembno, kdo od sedanjih vladarjev kraljuje in kdo ne: pomembnejše je bilo, da so bili vsi od rojstva kralji. V svojem renesančnem dvorcu Amboise jih je zbral pretendent na francosko krono oziroma prihodnji francoski kralj Henrik IV. Ali res prihodnji? Gre vendar za devetdesetletnega grofa iz Pariza, sicer starost kraljevske veje Orleansov. Teoretično prihodnji francoski kralj je prvih štirideset let svojega življenja preživel v tujini. Francoski zakon je namreč prepovedal vrnitev pretendentu na francoski prestol vse do leta 1950. Do takrat se je grof slavil »mučil« v tujini, predvsem v Maroku in Belgiji. Med drugo svetovno vojno je bil celo član tujske legije: boril se je za Francijo. Po vrnitvi v domovino pa je postal založnik političnega časopisa *Le Bulletin* in dobil vzdevek *Rdeči grof* (*Le prince rouge*).

Neverjetno, vendar resnično: na začetku tega stoletja so bile samo štiri evropske dežele brez svojih kraljev, in to Francija, Švica, Portugalska in San Marino. Do danes, ob koncu stoletja, je večina kraljev odšla s prestolov in diplomatskih odrov, mnogi so celo zbežali s svojih vladarskih posesti in prepustili svojemu ljudstvu, da so uničili njihove monarhije, kraljevske grbe in palače spremenili v konjušnice, šole in zadržne domove. Toda nekdanji kralji in potomci nekdanjih kraljev še vedno sanjarijo in celo verjamejo, da se bodo vrnili na pozabljene prestole. Če bi moderne evropske države hotele vrniti monarhije, potem bi svoje kralje znova dobile Avstrija (Madžarska, Slovenija, Hrvaška), Bolgarija, Črna gora, Francija, Grčija, Italija, Romunija, Srbija, kajti Danska, Nizozemska, Norveška, Švedska, Španija in Velika Britanija so še vedno kraljevine.

Toda kaj se je zgodilo z ruskimi carji, z znamenito cesarsko družino Romanovih?

O njih so se te dni znova razpisali novinarji, spregovorili zgodovinarji, svoje so rekli politiki, televizija pa je vse to posnela. V bistvu smo videli pokop ostankov družine Romanovih.

Že leta 1996 je ruski predsednik Jelcin spremenil dan velike oktobrske revolucije v dan sprave in soglasja (sedmi november). S februarso revolucijo 1917 je namreč zgubil svojo oblast ruski car Nikolaj II., ki se je v noči med 14. in 15. marcem v kupeju vlaka v Pskovu pisno odrekel v svojem imenu ter v imenu svojega mladoletnega sina Alekseja prestolu v korist mlajšega brata Mihaela. Slednji je naslednji dan zavrnil politično oblast in Rusija je ostala brez carja, svojega »batjuške«. Tako se je prekinilo skoraj tristoletno vladanje dinastije Romanovih, že omenjeni izraz »batjuška« je odšel v pozabo (čeprav so kasneje tako imenovali »hozjajina« Stalina, a bolj za njegovim hrbtom kot v brki). Znano je, da so v preteklosti Rusijo uveljavili na političnem odru najprej Peter Veliki (1682-1725), Ivan Grozni, Katarina I., Aleksander I. in Aleksander III. Poslednji ruski imperator je bil okronan leta 1896, vendar se je kronanje končalo z velikimi nemiri, v katerih je izgubilo življenje 1389 ljudi. Nikolaj II. je dobil od svojega očeta Aleksandra III. državo, izčrpano od diktature, s svojimi napačnimi potezami pa je Rusijo še bolj porinil v agonijo, imenovano dvajseto stoletje. On je bil scenarist krvave nedelje leta 1905, ko je vojska streljala na mirne demonstrante v Peterburgu ter pobila okrog tisoč ljudi, potem pa se je začela prva ruska revolucija. Sledili so nesmiselna rusko-japonska vojna, še en pokol delavcev v Lenskem leta 1912 in na koncu prva svetovna vojna, v kateri se je ruska vojska znašla izčrpana, lačna in brez pametnega vojaškega in političnega poveljstva. Zgodovinarji trdijo za Nikolaja II., da je bil velik romantik, nežen oče in čudovit družinski sopotnik, politologi pa mu ne priznavajo nadarjenosti ne sposobnosti.

Ko so zgubili prestol, so Romanovi nekaj časa živeli v Carskem selu, nato so jih prepeljali v Jekaterinburg. Vojaškemu oddelku, ki jih je spremljal, je poveljeval komisar Jurovskij, ki je vodil s sabo deset tujcev, Letišev, ki so bili člani tajne policije.

Cesarsko družino so namestili v Ipatjevo hišo v Jekaterinburgu. Jurovskij je bil v tistih dneh leta 1918 zelo živčen: kar naprej je hodil v bližnji gozd, kjer je nekaj raziskoval, tuhtal. Prišli so tovarnjaki s solno kislino. Jurovskij pa je pregledoval kletne prostore stare zgradbe, v kateri je živela cesarska družina. (Mnogo let kasneje so to hišo razstrelili, akcijo pa je med drugimi vodil tudi sedanji predsednik Jelcin!)

Bilo je 16. junija 1918, ko je car kvartal s člani družine, potem pa je odšel spat. Po polnoči je vstopil v sobo major Jurovskij. Zaukazal je Romanovim in služinčadi (bili so osebni carjev zdravnik, guvernanta, domači učitelj ...), da se oblečejo in odidejo v kletne prostore. Enajst zapornikov se je znašlo v neudobni kleti z debelimi zidovi, zamreženimi okni. Car je v naročju nosil svojega bolnega sina, starega komaj trinajst let. Car je zaprosil za stole. Prinesli so tri. Car se je usedel na enega, na drugega carica, na tretjem sta se stiskali hčerki. V sosednjem prostoru so likvidatorji pregledovali orožje. Čez tri četrt ure so planili v sobo, kjer so bili zaprti Romanovi. Politični komisar je bil kratek: Nikolaj Aleksandrovič, vaši prijatelji so vas hoteli rešiti, vendar jim ni uspelo. Mi vas moramo likvidirati. Konec je z vami. In potegnil je samokres ter ubil carja in carica. Drugi so si izbrali preostale žrtve in jih pokončali s strelji in bajoneti. Potem so trupla znosili na tovarnjake in jih odpeljali v gozd, na kraj, ki so mu rekli *Pri štirih bratih*. Mrtvece so razsekali, telesa polili najprej s solno kislino, nato zažgali z bencinom. Ostanke so zakopali na dno globeli. In verjetno so likvidirali tudi navzoče člane tajne policije.

Pred sedmimi leti so odkrili njihove kosti. Tri mednarodne komisije, sestavljene iz angleških, ameriških in ruskih izvedencev, so ugotovile, da gre za ostanek carjeve družine, pri čemer so upoštevali rezultate DNA-testov.

Pred dnevi so v katedrali svetega Petra in Pavla v Peterburgu pokopali ostanke cesarja Nikolaja, njegove soproge Aleksandre Fedorovne, hčerke Olge, Tatjane in Marije pa tudi štiri člane njihove služinčadi. Carjeviča Alekseja ni med njimi, prav tako ne kraljične Anastazije. O obeh so se širile med ljudstvom najrazličnejše zgodbe, Američani so o Anastaziji naredili celo uspešno hollywoodsko risanko!

Kralj je mrtev, živel kralj velja tudi za ruske carje. Niso jim dali miru niti po smrti. Lani so v Moskvi vrgli v zrak edini spomenik zadnjemu ruskem carju Nikolaju II. Vserusko združenje monarhistov trdi, da gre za atentat, ki so ga zakuhale »komunistične satanske sile«. Tako naj bi pritisnili na pravoslavno cerkev, ki želi zadnjega ruskega carja razglasiti za svetnika. Ruski patriarh Aleksej II. je namreč te dni na televiziji izrazil dvom o avtentičnosti ostankov carske družine. Verski dostojanstveniki so postavili retorično vprašanje, ali je car res umrl mučeniške smrti? To je namreč pogoj za njegovo kanonizacijo. Svetnik je lahko le, če je svojo usodo sprejel kot božjo voljo, da pri tem ni poskušal pobegniti ali storiti samomora. Metropolit Juvenalij namreč trdi, da so indicije, da je Nikolaj II. hotel pobegniti.

Sredi tega prepira je Moskvo pretresla novica, da so našli potomca ruskega carja. To naj bi bil Oleg Filatov, petinštiridesetletni carinski uslužbenec v Peterburgu, sin princa Alekseja, naslednika zadnjega ruskega carja. Zgodovinarji trdijo, da se je deček živ izvelkel

Molitve na kraju zločina nad zadnjim ruskim carjem

Lobanja poslednjega ruskega carja Nikolaja II.

Po Ameriki kar naprej krožijo razstave, posvečene ruskim carjem. To je del povabila na razstavo v Topeki, Kansas.

Pokrivalo (krona) carja Petra Velikega.

Car Nikolaj II. in carica Aleksandra sta slednjič doživela slovesen pokop v državi, ki ju je ubila.

s tovarnjaka, polnega trupel, njegovo hemofilijo pa so ozdravili z ruskimi naravnimi zdravili. Zda se se novinarji spomnili tudi lažne princeze Anastazije, ki je bila v resnici Poljakinja, kako je desetletja varala evropske kraljevske družine, da je preživela eno najbolj okrutnih likvidacij cesarske dinastije.

Vsi ti Romanovi pa tudi drugi evropski kralji se niso vrnili v uspešno bajko. V tisto pravljico, ki se začne nekako tako: Za devetimi gorami, za devetimi vodami je živel kralj. Bil je zelo srečen. Vse dotlej, dokler niso prišli komunisti, socialisti, liberalci in uničili vse. Kako že je zapisal poljski aforist Jerzy Lec? Ko podirate spomenike, pustite podstavke. Potrebnovali jih boste.

Branko Šomen

Nekdanja pešačenja branjevk ali »püter Mick«, kot so jim rekli po domače, iz Slovenskih Goric do Maribora so bila dolga po 30 ali več kilometrov v eno smer

»Tisti, ki gre prvič v Maprok, more küšnti dedi rit ...«

Ob dveh zjutraj so odhajale branjevke v Maribor težko otovorjene in še isti dan so se v domačem kraju vdinjale kot dninarke

Moški so »s pišeki handlali«

Desetletja in desetletja so pešale branjevke iz Slovenskih Goric v po 30 kilometrov in še več oddaljeni Maribor. Tja so nosile v velikih cekarjih, kantah in v košarah na glavah jajca, sir, smetano, maslo ... In takšni branjevki so ljudje v Slovenskih Goricah pravili »püter Micka«. V Zgornjih Verjanah blizu Sv. Trojice pa je bila doma »pütrova Julčka«.

Pota branjevke so bila mukotrpna, a zanimiva. O tem sem se pogovarjal s 86-letno Marijo Leopold iz Ilove, ki je bila nekoč sama branjevka, in s 75-letno Elizabeto Perko od Sv. Trojice, ki tovrstno dejavnost in

Mariboru svoje »kunte« oziroma svoje stalne odjemalce. Prodajale so jim kmečke dobrote, ki so jih nakupile na domačih kmetijah. Pri Sv. Trojici je bila znana branjevka Poličkina Tuna. Na pot proti mestu se je odpravila že ob dveh zjutraj. Prineseno je hitro prodala na mariborski tržnici in se takoj vrnila v 25 km oddaljeno Trojico. Preoblekla se je in šla h kmetu na dnino. Ponavadi je bila tako utrujena, da je kar stoje zadremala, če se je malo naslonila na motiko.

Marija Leopold iz Ilove je bila branjevka kakih sedem let. Dvakrat tedensko si je na rame na oprtala velik koš, poln sira, jajc, smetane,

Branjevka je bila včasih tudi Marija Leopold iz Ilove.

»zeksari«. To je bil drobiž iz časov avstro-ogrske monarhije, na dninarje pa so se težko navadile.

Včasih je bilo tudi zabavno. Tisti, ki so šli v mesto prvič, so morali opraviti poseben obred. Zadnje naselje pred mariborskim Meljem je Malečnik, ki se je včasih imenoval Sv. Peter. Tam je hiša št. 44, na katere vogalu je prislonej kamniti »ded«. Tisti, ki so bili prvič branjevci ali so šli v »Maprok« sploh prvič, so morali tega »deda küšnti na rit«. Ta znamenitost je v Malečniku še danes, le pešcev ni in je izgubila svoj prvotni pomen.

Trgovce »pešake« so se šli tudi moški. V nahrbtna nosila so v tri etaže natrpali piščance in si »traksl«, kot se je reklo tej napravi, nadeli na rame in odšli na dolgo pot v Maribor. Tudi oni so hodili po bližnjicah. Takšno nosilo nam je pokazal pri Sv. Trojici Dani Vrečič, ki ga je našel na podstrešju. Nekatero branjevke in tudi prodajalci piščancev so se v povojnih letih vozili v mesto s kolesi. Lažje je bilo, a voziti težko otovorjen po makadamski cesti tudi ni bilo lahko. Piščance so v mestu običajno prodajali tistemu, »ki je s pišeki handla«.

Piščanci so morali biti primerno spitani. Težo so hitro pridobivali, saj so jim gospodinje na silo odpirale kljune in jim v žrelo tlačile koruzo, ki so jo zalivale z mlekom. Tako »našopane« piščance je bilo lažje prodati.

Zapisal in fotografiral: **FRANČEK ŠTEFANEČ**

Dolga vroča poletja, ko je dišalo po slami

Matjaševo žetveno darilo

»Veš, dete moje drago, Matjaša sem vzela zaradi šestih plugov zemlje in zidane hiše. Dve leti po poroki ga je kobila brnila med noge in ni bil več za »nuc«. Šel je v Francijo, z lahkim srcem sem ga pustila, po dveh letih sem ga s težkim sprejela nazaj. Bil je dober človek, molče se je žrl, ko me je gledal v razcvetu in brez otrok. Govorila sem mu, da pripeljeva k hiši enega od mojih bratov, ki ne bodo ga pogrešali, saj imajo otrok več kot zajec mlade. Vedno je odkimal, in ko sem mu neke pomladi spet omenila, mi je dejal, da čemu bi imeli »tuhinjca«, če ima eden od naju lahko svojega. Šla boš v »Slavunijo«, od tam se mnoge vračajo nose-

Matijo in Nacija. Komaj je čakal na novo leto in druge praznike, ko je vsem sosedom naznanjal, da njegova sinova prideta gledat »očo«. Samo »očo«, nikoli ni omenil ne matere. Pa naj bo tako, jaz sem vedela, koliko sta moja, in da sem jima lahko hvaležna, ker sem lahko za kratek čas postala polnokrvna ženska.«

Dolgo gleda predse. Na starikavem obrazu se izriše neka tiha blaženost.

Sedemdesetletna je podoživljala slavonsko ravnico, grešne noči, ko se je vsa razgreta predajala svojemu Kalmarju, »palerju« z Goričkega.

»Samo sveža slama te lahko skriva v svoje naročje in vsa dišeča te omamlja. Moj Matjaš je bil kot »falat dobroga« kruha, ampak slama mi je dala življenje. Mesec dni sva vsako noč norela do onemoglosti, a zjutraj

PODOBE SEZONSKEGA ŽIVLJENJA

bi pšenica rasla »na štok«, ne bi prehranili naše dečice. Njih je toliko, kolikor jih je ljubi bog dal. Človeško in žitno seme se ne sme po nepotrebnem trositi po zemlji,« je Andrašev Mišek bogoboječ poškilil proti veleposestniku. Tudi drugi so se ojunčili in kar tekmovali med sabo v opisovanju svoje prekmurske bede.

»Bog, ki ve, kaj dela, nas je ustvaril za siromake,« je modroval Markojev Janoš.

Trije bratrance, postavni fantje Draševoga rodu, so nemo stali v ozadju, le enkrat je Matija ihtavo zašepatal, češ

če. Samo obljubi mi, da me ne boš »povrgla«, za deco bom že jaz poskrbel. Pa glej, da bo iz drugih krajev, da doma ne bi kakšen vaški »koudiš« hodil za tabo, mi je dejal. In šla sem. Ko so zacvetele jabolane, sem povila Matijo. Moj človek je priredil takšne »krstifke«, da so imeli ljudje do velike maše o čem govoriti. Naslednje leto sem spet šla in petintridesetga rodila Nacija. Naša dva »pojba«, ju je kazal Matjaš, ko sta se ob njem peljala s kolesljem v mesto. Ko sem tik pred vojno spet hotela na žetev, mi je žalostno dejal, da sreče ne moreš izzivati v neskončnost. Po vasi so nekaj šušljali, kajti drugi sezonci so prinesli glas, da sem se preveč zadrževala v družbi nekega Kalamara z Goričkega. Z leti se ogenj poleže, vmes je bila še vojna in midva sva vse »spravljala« le za našega

sem stala za koscem. Med pobiranjem snopja sem sanjerala o kratkih nočeh. Dve kratki vroči poletji za vse življenje ...»

Krvava žetev

»Možje in žene, poželi smo, z božjo pomočjo zmlatili in jutri pride oskrbnik, da vas izplača. Kdo želi zrnja, ga dobi, še do postaje mu pripeljejo, drugi pa se ob desetih zberite pred pisarno, kjer vas izplačamo. Bog vas obvaruj, dobri delavniki ljudje ste. Pravite, da prihajate od Mure. Zakaj morate po svetu, če tako pridno obdelujete svoja polja?« je modroval veleposestnik gospod Almássy, ki je imel za svojo dolžnost, da se ob koncu žetve zahvali sezonzcem, Ilirom, kot je dejal plemeniti gospod doktor Andrija Elijaš, veleposestnikov zet, zaneseni romantik, ki je še vedno sanjal o panslavizmu, predvsem pa o združitvi kajkavcev med Savo, Dravo, Muro in Rabo. »Gospon«, mi imamo same majhne njive, in če

da nismo le siromaki, ampak predvsem »nemaki«.

Zvezde so se iskrile na slavonskem nebu, ko so Matija, Peter in Adam za kozolci čakali skrivnostnega obiskovalca. Sepavi Koscec je že »preplantal« pol neba, ko se je od nekod vzela v črno odeta senca, vodeč na povodcu tri konje. Fantje so staknili glave in si nekaj zašepetali. Matija in Adam sta s skrivnostnim obiskovalcem odjahala v gluho noč. Adam se je sam vračal v uto, kjer se je ob Jaklinovi Juli pogreznil v dišečo slamo.

»Jutri lahko skupaj »deva« domov, jaz sem prislužila dvanaest metrov pšenice, ti dvajset pa še nekaj denarja imava od repe. Za sproti bo, drugo leto pa spet prideva. Če bog da kaj dečice, jih bo naš oča popazil, saj on ni več za sezonstvo. Če bova varčna, bo še za telco.«

»Spi! Jutri se pomeniva,« je živčno odvrnil in

Hiša v Malečniku št. 44 pri Mariboru, ki ima na levem vogalu »kamnitega deda«.

Tisti, ki so šli v Maribor prvič, so morali tega kamnitega »deda küšnti na rit«.

običajne v zvezi z njo dobro pozna.

Branjevke so imele v

Dani Vrečič od Sv. Trojice nam je pokazal nahrbtni »traksl«, v katerem so moški nekoč nosili v mesto piščance.

žganja ... V eni roki je nesla zvrhan »cekar«, v drugi »kanglo« in se po bližnjicah napotila proti Mariboru in potem z bornim izkupičkom nazaj. V mestu je obiskala pet svojih stalnih stank. Denar je potrebovala za gospodinje, pri katerih je kupovala blago, in njej je ostalo malo, nekaj pa vendarle.

Nekatero ženske so obračune delale tudi v stari Jugoslaviji z »rajniši« in

KO SE JE JULIJ PREVESIL V AVGUST, SO MOŽJE IN ŽENE, DEKLETA IN FANTJE ODHAJALI V »SLAVUNIJO« – VELIKI KUPI ŽITA POD MILIM NEBOM ALI V MAROFSKIH UTAH SO VZELI V SVOJE ZAVETJE ZALJUBLJENE, PREŠUŠTNIKE, GREHA VREDNE POLNO-KRVNE ŽANJICE IN NJIHOVE POLETNE ŽREBCE – TO SO NJIHOVE RESNIČNE ZGODBE, LE IMENA SO IZMIŠLJENA

se obrnil od ponujajočega se telesa. Obhajale so ga težke misli, in ko je Breglecov Joži, ki je vedno prvi vstajal, priložnost v uto, se mu je pridružil.

»Danes bomo veseli, bogati. Še nazadnje se najejmo slanine in 'gulaša', potem pa gremo domov otepat, kukorčne žganke', kot je to odredil naš ljubi bog,« je dejal starec, ki je kljub šestim križem še vedno hodil za delom po svetu. Prej za svojo 'deco', zdaj pa za njihove otroke, ker so se starši raztepli po svetu, njemu pa prepustili skrb za tretji rod lačnih ust.

»To je 'kurčev žitek', jaz ne bom 'zgnilil' v naši 'blatnjači',« je zaklel in se s pogledom sprehodil po brezkončnem strnišču.

»Preveč si ležal ob Jaklinovi deklini, kmalu jo bo začelo črvičiti in drugo leto boš služil za tri. Na, vzemi si malo tobaka, zveči, da te pomiri,« mu je ponudil slavonskega tobaka v vrečki iz svinjskega mehurja. Dolgo sta hodila po strnišču. Adam je kadil, in ko sta zašlišala zvon, ki je vabil k zajtrku, je stopil za oddaljeni kozolec. Joži ga je počakal, in ko je videl, da je fantova pipa ugasnila, mu je ponudil še ščepec tobaka ...

Kuharica se je izkazala: slanina, beli kruh, črna kava, pravi gosposki zajtrk. Čakajoč na plačilo, so ljudje posedali v gručah in nihče ni opazil, da ni Matije in Petra. S polnimi trebui so nostalgčno sanjali o novih Šekah, ki jih bodo prignali s čakovskega sejma, o krpicah zemlje, ki bi jih bilo treba kupiti, ko je rdeči petelin zajahal najbolj oddaljeni kozolec. Množica sezoncev se je zapodila proti vodnjaku in drugim kozolcem. Od nekod so privlekli mokre ponjave, da bi preprečili širjenje ognja. Pogorel je najbolj oddaljeni, najmanjši kozolec.

»Ta Adam pa ogenj šči ...« se je hudomušno namuznil Breglecov Joži. Veselje ga je minilo, ko skrbnika ni bilo niti proti večeru. Drugi dan so iz mesta prišli orožniki in zaslišali ljudi. Brkati 'kaplar' je po nekajkratnem poskušanju žganja zaulpal palerju Bedoku, da je oskrbnik, ta zvit pesjan, pobegnil z denarjem. Peter in Matija sta se na daleč izogibala možev postav in se pohlevno postavila v vrsto za žito.

V živinskem vagonu, sedeč na vrečah, so se trije tovariši dogovorili, da bo eden na Dolinskem, drugi na Goričkem, tretji na Markovskem zazidal opečanato hišo. Adam se bo oženil z bogato mlinarjevo vdo-

vo, Peter bo vzel tako, ki bo prinesla h hiši mlatilnico in zemljo, Matija pa bo šel pred oltar s šolnikovo edinako.

Res nima dote, a je niti ne potrebuje; njen mož je z bratranci in slavonskim »betyarom« v tisti noči pobral svoj krvavi davek.

Devet mesecev od trgatve do žetve

»Od trgatve do žetve je devet mesecev,« je dejal Županekov Imra in poškilil izpod košatih obrvi. Vsi so mu nejeverno odkimali.

»Jaz že vem. Moja mati mi je vedno dejala, da ji oče ob mlademu vinu nikoli ni dal miru, tako dolgo jo je onegavil, da se je na koncu odebelila. Pred žetvijo je rodila. Oče je odšel v Slavonijo, da bi prislužil pšenico za svoj zarod.

Ves sestradan je odhajal, lahkožive vdove in starejša dekleta pa so ga rade razvajale in tplažile, saj je žena večno hodila z okroglim trebuhom. Tak dedec, kot je bil on, lahko strada kruha, objema pa ne, so dejale dekline, ki so tudi pozneje v slavonski slami potešile moj mladostni nagon in pri tem trdile, da sem prav tak poskočen žrebec kot moj, ajtek.«

»Ampak ti si le enkrat, pa še takrat si komaj eno poscanko skupaj spravil,« mu je hudobno zabrusila Ilonka, ki je v mladosti z njim delila slamo v Belem Manastirju.

»Doma sem morda posejal le eno seme, ampak vse pa tudi ni šlo v pogubo. Kaj ti veš, koliko Županekov hodi po svetu, le matičar jih je pod drugim priimkom vpisal v svoje krstne knjige. Ilonka, ti bi že morala vedeti, kako sta marofska zemlja in prekmurska dekla v tujem svetu dovzetni za dobro seme. Zdaj bomo pa izumrli. Pravim vam, kombajni so krivi, da nas je vedno manj: bale so pretrde za ležanje, ženske pa silijo na morje ali v toplice. Ne vedo več, da je od trgatve do žetve devet mesecev, ko je žena nosila moževega otroka, potem ga je dva meseca čakala, da je prišel s sezonstva. En mesec pa sta že nekaj skupaj spravila, danes je vrag šalo vzel ...« je Županekov ata zamahnil z roko in se odpravil gledat Esmeraldo.

ELLA PIVAR

Koncert

vroč četverice iz Sarajeva

Prek 7.000 oboževalcev - najbolje slovenačke - skupine se je gnetlo pred vhomom na stadion v Fazaneriji že pred 19. uro. Kot predskupina so se nam predstavili Be Radio, za njimi pa popularni Sarajevčani. Skupina je ob pravem času in na pravem mestu uspela s hitom Laži, kateremu se je pridružila še kakšna nova limonada za nežna srca deklet.

Doživljanje vrhuncev malo drugače

Zadostoval je že en Sašin pogled, da so oboževalke ponorele. Zdelo se nam je, da je Plavi orkestar pravzaprav le Saša Lošić, drugi trije, Čera I, Čera II in Saša II, pa le pritlikline. Mlajši ljubitelji te skupine žal poznajo le novo ploščo, mogoče še kakšno ponarodelo pesem, npr. Bolje biti pijan nego star, ko pa so fantje zaigrali svoje stare hite - Sarajlija in podobno -, so se najmlajši hudovali, češ naj vendar ig-

rajo pesmi Plavega orkestra! Žal se nam dolgoletnim poslušalcem te skupine zdi, da je Plavi orkestar postal druga Crvena jabuka.

Na sliki je zadnjica basista Čere I. Ženske so priznale, da ima privlačnejšo kot Saša. Kar se pa tiče stila oblačenja, je Sašev bolj seksi.

V prvih vrstah so kraljevala dekleta. Bili smo priče množični hysteriji, še posebno v trenutku, ko je Saša slekel suknjič. Dekleta so zavreščala, kot da bi slekel hlače. Upamo si trditi, da bo takšno razpoloženje zelo težko ponoviti.

Ko je skupina drugič prepevala pesem Laži, se je naenkrat na odru pojavil Janez. Saša je od presenečenja stopil dva koraka nazaj in mu prepustil mikrofon. Janez je to dobro izkoristil in zapel, vendar ne za dolgo, saj so ga presenečeni redarji pospremili nazaj med publiko.

Plavi orkestar je na koncertu igral ravno toliko, da je zadostovalo za zadovoljivo oceno. Vsekakor si glasbeniki zaslužijo kritiko, saj je navsezadnje koncert v Murski Soboti pritegnil več ljudi kot v Ljubljani. Lahko bi pokazali neprimerno več, predvsem na področju stika s publiko. Le-ta pa vsekakor ni razočarala, saj takega razpoloženja pri nas še ni bilo, če izvzamemo nogometne tekme.

ČARI OTOŽNOSTI

Na razstavnem prostoru s predstavitvijo kolaža in transfernega tiska na temo lignjev.

Sem Tatjana Kalamar. Po gimnaziji v M. Soboti sem umetnost in tehnologijo povezala v študiju oblikovanja oblačil v Ljubljani. Študijska leta so se vrstila, hkrati pa sem sodelovala na številnih modnih revijah v Ljubljani, razstavah, natečajih, v gledališkem ateljeju SNG, v tovarni oblačil MURA. Sedaj v absolventskem obdobju pa me je pot zaradi modne revije vodila v Južno Ameriko. Ni torej naključje, zakaj Buenos Aires tukaj in zdaj za vas.

Buenos Aires - kozmopolitski in kontradiktoren, dinamičen in tradicionalen, zgodovinski in moderen in sploh tak, kot je, je lep še posebno novembra, ko se tam prebujata pomlad. Močna svetloba zabriše kontraste in dragulji »evropske« arhitekture zaživijo drugače. Šele proti večeru se začuti odsev vsakodnevne utripa trimilijonskega mesta, katerega del smo bili tudi mi.

Eden od treh modelov moje kolekcije z naslovom neskončnost. Oblika sledi matematičnemu znaku neskončnosti. Gre za združitev bakreno-svilene čipke in ročno pobarvane svile.

Prihod v Buenos Aires me je presenetil s pogledom na ogromne zelene površine in široke avenije.

Biti sprehajalec psov je v Argentini dobro plačan poklic. Obvladovati morajo tudi do petnajst štirinožcev, ko si ti zaželijo sprehoda, njihovi lastniki pa jim nimajo časa delati družbe.

V mestu je ogromno stavb sumljivega izvora. Dostikrat se zdi, da so kopije evropskih ali severnoameriških zgradb. Srebrni stolpič z uro je že tak primerek.

La Boca. Na tej strani pristanišče in vonj po ribah, na drugi presenečenje.

Gost promet na glavni Aveniji 9. julija ni presenečal. Ugotovili smo, da je promet usmerjen tako, da je zjutraj več pasovnic namenjenih tistim, ki prihajajo v mesto, popoldne pa tistim, ki ga zapuščajo.

»Kičavost« avtobusa je sorazmerna z okusom prevoznika, ki si z medvedki, pajacki in drugimi podobnicami ustvarja prijetno razpoloženje.

Ob obali

La Boca. Raznobarvna pločevina, ki se smeji pristanišču na drugi strani in sestavlja mozaik celotnega okrožja.

IN STRASTI TANGA

PRIŠLI SMO ZARADI MODNE REVIEJE

Sklepna modna revija z naslovom Prihod v klubu Metropol v Ljubljani se je lanskega junija končala z idejo o ponovitvi v novembru v daljnem Buenos Airesu v Argentini. Sodelovanje naše (15 študentov) in tamkajšnje fakultete je rodilo sadove tudi s skupno razstavo skic v priznanem kulturnem centru Recoleta v Buenos Airesu. Videti je bilo, kako se srečujeta moda in umetnost, kje in kako segata druga v drugo, se prepletata, prekrivata, se spogledujeta, sodelujeta, kaj dajeta druga drugi in kaj si jemljeta. Zanimivo je bilo opazovati prikaz argentinskega pojmovanja »jeansa«, ki se množično dotika Južne Amerike, v slovenskem oblikovanju pa je bilo presenetljivo več barv in individualnosti, kar so Argentinci občudovali. Fotografski aparat ni mogel zabeležiti edinstvenega razpoloženja v ozadju, kjer smo nekateri skrbeli za to, da je vse potekalo brezhibno. Navkljub vsemu pa so se trgali tudi črni usnjeni trakci na čevljih, ujela se je bakrena čipkasta mreža in še kakšen kos garderobe je letel po zraku.

SREČANJE S SLOVENCMI

Obisk slovenske radijske postaje Okence v Slovenijo in Slovenija mi amor je pomenil več kot samo predstavitev. Za mnoge generacije tamkaj živčih Slovencev in njihovih potomcev je poslušanje teh oddaj edini stik s slovenskim jezikom. Doma ni mogoče slišati arhaične prekmurščine, prav tako pa tudi ne špansčine, pritihoapljene v domačo govorico, ko se namesto »dobro, dobro« pravi »bojno, bojno«. Predvsem starejše generacije se spominjajo še tistih starih časov, ki jih mi zaradi svojih mladih let ne poznamo. In prav lepo je bilo prisluhniti njihovim spominom.

Mi smo jim postregli s svojimi zgodbami »modernih« vsakdanov, ki jih je mogoče doživljati pod slovenskim koščkom neba. Ker pa naša naloga niso bile le lepe zgodbe in skupna doživljanja, smo ob pomoči diapozitivov ohranjali naše delo in rezultate. Brez katalogov in reklamiranja slovenskih tekstilnih tovarn seveda tudi ni šlo. Moja prijetna dolžnost je bila, predstavljati Muro, katere katalogi so nje eleganco in kakovost postavljali daleč v ospredje. Tako je potekalo srečanje s Slovenci.

IN DOŽIVELI TUDI

»EVROPSKI« Buenos Aires

Mesto ponuja pogled po »evropski« arhitekturi, spet drugič po raznobarni pločevini sumljivega izvora. Prezame te v vsem svojem kontrastu.

Začetki Buenos Airesa segajo štiristo let nazaj, ko so Španci kolonizirali Južno Ameriko. Španske kolonialne zgradbe so bile prisposoda pariških. Posebej koncem 19. in v začetku 20. stoletja je mesto postalo »Pariz Južne Amerike«. Vse od 1860. leta naprej so se množično priseljevali Italijani, Nemci, Rusi, Poljaki, Armenci, takrat

Utrinki narave

Utrip mladih v večernih urah

so začeli kapljati tudi že kakšni Slovenci ... Ni čudno, da sem zasledila veliko sorodnih evropskih priimkov, slovenski pa so bili pisani v španskem jeziku tako, da ni bilo čutiti domačih šumnikov.

Vedno znova pa so me presenečali domačini oz. »portenjos« (ljudje, ki živijo v pristanišču). Kljub »evropski« atmosferi je bilo čutiti latinsko. V pozdrav je bil »ola« in poljub na lice, ki smo se ga sčasoma navadili. Po ulicah smo videvali mlada dekleta v šolskih uniformah, ki so se zdela v kratkih mini krilih sive barve, beli srajci, nekakšni čudni kravati in rdečih dokolenkah kar drzno oblečena. Kasneje sem zvedela, da si krila krajšajo kar same, ker se jim zdijo staromodna. Nasploh je kultura oblačenja nekoliko drugačna. Obleke so podobne, le nosijo jih drugače. Majhne suhe postavice zvišajo pete, oblačila so tesno oprjeta, črni dolgi lasje pa niso nikoli iz mode. In moški? Naj bodo stari ali mladi, bolj ali manj urejeni, vsi so polni komplimentov.

V sončnem petkovem popoldnevu smo obiskali gledališče Colon, monumentalni kolosej specifične akustike, ki ponuja koncerte, opere in balet mednarodnih razsežnosti. Takih kompleksov je bilo veliko in lahko bi se v nedogled izgubljali v prekrasnih muzejih, se sprehajali po parku Palermo, lahko bi šli na čaj v japonski vrt ali na kavo v »literarno« kavarno Tortoni, pa enostavno nismo. Včasih smo utrujeni obsedeli na trati pred kulturnim centrom Recoleta in jedli odlične »alfahores«. »Alfahor« je velik okrogel keks, poinjen s posebno argentinsko karamelno kremo in oblit s čokolado. Najdražji in najboljši so zaviti v srebrni ali zlati papir, na njih pa piše »jorgito« (bere se horhito). Jedli smo jih kadarkoli, le zjutraj so jih zamenjale »fakturas«, ki so dišale ob kavi. Seveda so tudi »fakturas« slaščice, vendar spominjajo na pariške dobrote. Čez dan smo kaj malega prigriznili in se tako prilagodili njihovem načinu prehranjevanja. Zvečer pa smo v t. i. »pariljah« jedli meso in druge dobrote mesnega paradiza Argentine. Nič čudnega, da smo se vsi po malem zredili.

PLESALI TANGO - UN, DOS ...

Zapeljivost tanga smo doživeli od blizu.

Ta popularna argentinska glasba je vse prej kot vesela. Najpogosteje poje o osamljenosti in obupu, ljubosumnosti in domotožju. Je esenca nacionalnega karakterja. Pojavila se je konec devetnajstega stoletja v rastočih siromašnih četrtih, do veljave pa je prišla šele z odličnim sprejemom v pariških salonih v začetku dvajsetega stoletja. Skoraj čez noč (leta 1917) je postal slaven tudi Carlos Gardel, ki je tango ponesel v daljni svet. Še danes ponosno pravijo: »Vsak dan boljše poje.« Tango je doživljal boljše in slabše čase, njegova vrnitev pa je vidna v ponudbi univerzitetnih tečajev. Tudi mi smo se pridružili skupini pridno učečih se plesalcev tanga, ki so po lesenem podnju topotali s črnimi čevlji. Ob vstopu se je okrog trideset moških in prav toliko ženskih pogledov sprehajalo po nas kakšno sekundo, ki se je nam zdela cela večnost. Lepo opravljene ženske vseh starosti so začele šušljati in na njihovih obrazih je bilo vse kaj drugega kot smehljaj ali dobrodošlica. Nas 14 punc in en fant ter njihova večina začne na učiteljev ukaz korakati. En, dva (počasi), nato en, dva, tri (hitro) ... Topotanje po starem lesu je dvignilo prah v na pol zatemnjeni dvorani, kjer je ritem enako ponavljajočih se korakov ustvarjal intimno razpoloženje. Slednjič smo se morali razporediti ženske na eni in moški na drugi strani dvorane. Sledil je izbor. Pogumni Argentinci so tvegali »poslednji tango« s Slovenkami. Prvemu poskusu so sledili še drugi, vendar je glasba izbrala svojo pot. Naš smeh jo je skorajda preglasil, ko učitelj zavpije »čiro«, to pomeni obrat. V trenutku smo se izkazali in obrnili, to pa je bilo tudi vse, kar smo uspeli izpeljati z odliko. Nastajajočo tišino je izrinil drugi tango, z drugimi izurjenimi plesalkami. Sedaj je korak sledil glasbi in mi smo do solz nasmejani občudovali lepoto plesa in plesalcev, ki so imeli za sabo dvajset in več ur vadbe.

Puristi se sicer bojijo, da čedalje več mladih zanemarja lepoto tega plesa in tradicije, vendar ... je ritem, je skrita melanholija, ironija in nostalgija v srcu te oddaljene Južne Amerike.

Zapeljivost tanga na San Telmu, kjer je ob nedeljah tudi boljši trg. Ponudba je raznovrstna: od francoskih jakobinskih čepic do brazilskih kamnov.

Utrinki narave

Naša skupina študentov pred Parillo, kjer pečejo in se gostijo z asadom (debel na pol zapečen goveji zrezek) in drugimi dobrotami iz mesnega paradiza Argentine. Ne samo sadje, ki ga ponuja jug, ampak tudi meso »po njihovo« bi si želeli še okušati.

Danes je prišla k nam na obisk teta Antonija. Z železniške postaje jo je s kočijo pripeljal sosed Kranjec.

»Hvaljen Jezus,« je pozdravljala. Bila je oblečena v dolgo črno krilo, da ji niti čevljev ni bilo videti. Okrog vratu je imela beli ovrtnik in na glavi čuden črno-beli naprej štrleči klobuk. Velik križ na debeli veržici ji je visel na trebuhu. Moja teta je bila nuna.

Kranjec je porinil dva velika kovčka na sredino kuhinje.

»No, pa zbogom,« je zamrmral in se ritensko pomikal proti vratom.

»Bog naj vam poplača, sosed. Upam, da me boste odpeljali tudi nazaj na postajo, ali ne?«

Teta je pristopila h Kranjcu, ki je v rokah mečkal stari zamaščeni klobuk, prestopal in najbrž ni vedel, kaj bi sam s sabo.

Teta mu je v roke porinila malo podobico, da naj jo ima za spomin, je govorila. Da je na podobici patron, ki varuje pred ognjem. Kranjec jo je obračal, gledal in mežikal v podobico. Podobico je naposled potisnil za široki trak, ki se je vil okoli klobuka. Da se ne zamaže, je rekel, ko je zapiral vrata za seboj.

Teta Antonija ni imela niti šetnajst let, ko se je odločila za samostan, ki je bil njen dom. Ko je

prihajala k nam na obisk, je bil za moje domače praznik. Za mene ni bil. Hujše je bilo kot v šoli z učiteljico. Teto so poznali vsi naši duhovniki in s tem tudi mene. In ker so poznali redovnico in mene, sem postal ministrant. Leto bo od takrat, ko sem prvič oblekel rdeče ministrantsko krilo, dolgo belo srajco, prijel za debelo mašno knjigo in za zvonec. In latinsko sem znal skoraj celo mašo. No, vsaj zdelo se mi je, da znam. Tetina navzočnost me je vedno spominjala na cerkev. Ko smo imeli kosilo, se mi je zdelo, da kurja juha diši po cerkvenem kadilu, da je vsa kuhinja ode-ta v cerkveni vonj. In tudi pecivo se mi je zdelo, kot da ima okus po hostijah.

Do katoliške cerkve, kjer sem ministriral, ni bilo daleč. Z našega dvorišča si lahko videl uro na cerkvenem zvoniku in golobe, ki so posedali vrh cerkvenega križa. V nede-

ljo, ko je bila glavna velika maša, so bili skoraj vsi iz naše Male kaniže v cerkvi. Naša cerkev je zelo velika: ima tri oltarje, tri spovednice, veliko klopi in velik okrogli lesteneč, ki je visel na debeli verigi izpod visokega cerkvenega stropa. In ko so ljudje iz Male kaniže, Bakše, Bokor ulice, Turapolja in vseh ulic in uličic našega mesteca v cerkvi zapeli, se drli, se mi je zdelo, da cerkev podrhtava. Imeli smo tri duhovnike. Največkrat sem ministriral duhovniku, ki je rad pil. To smo vedeli vsi: ministranti, zvonar in Naci. Drugi duhovnik je s prižnice rad gledal na desno stran cerkve, kjer so bile ženske. Rad je žugal o grehu, o ljubezni. Ko je govoril o ljubezni, se s prižnice nikdar ni obračal na moško stran. Tretji duhovnik je bil ves posladkan. Bil je brez las. Včasih je bilo videti, da je nad njegovo plešo zlati obroček. Ko je stal na prižnici in je sonce sijalo na njegovo glavo, je bil videti kot pravi svetnik. Bil je z vsemi prijazen, najbolj pa s starimi ženičkami. To je pravi pop, sem večkrat slišal.

Bila je nedelja. Ministriral sem duhovniku, ki je rad pil. Tudi teta je bila v cerkvi. Sedela je v prvi klopi pred oltarjem. Bil je čas obhajila. Gledal sem vernike, ki so prihajali pred oltar, da prejmejo najsvetejšega. Prihajali so stari in mladi z rokami, sklenjenimi v molitvi. Poklekali so pred nizko leseno hrastovo ograjo pred oltarjem. Klečali so v dolgi vrsti drug ob drugem, se prerivali in kot vrabci z odprtimi usti čakali na hostijo. Sedaj sem stopal ob duhovniku, ki je iz keliha jemal hostije, vmes mrmral po latinsko in hostije dajal v odprta usta. Z zlatim krožnikom v roki sem šel ob duhovniku in pazil, da košček posvečenega ne bi

padel na tla. Tisti, ki so že prejeli hostije, so s sklonjeno glavo in z rokami, prekrizanimi v molitvi, odhajali nazaj v klopi. Nisem pa mogel razumeti, zakaj so prihajali k oltarju z dvignjeno glavo, nazaj pa s sklonjeno. Ali so te hostije res čudežne? Mi ministranti smo jih večkrat jedli. V zakristiji so bile shranjene v posebni s črnim žametom prevlečeni posodi. Te še niso bile posvečene, zato se jih nismo bali jesti.

Obhajila je bilo konec in sedaj bo tudi duhovnik poplaknil svoje grlo z vinom. Moj pomočnik ob meni mi je na pladnju ponudil dva vrčka, ki sta bila napolnjena eden z vinom, drugi z vodo. Kot že neštetokrat, nisem gledal, v katerem vrčku je vino ali voda. V levem je bilo vedno vino, v desnem voda. Tudi sedaj sem prijel za levi vrček in pričel natakati v kelih, ki ga je v rokah držal duhovnik. Sveta Marija, me prešine. Saj natakam vodo, ne vino. Le kdo mi je zamenjal vrčka. Duhovnik je dolgo držal kelih, v katerega naj bi se natekalo vino, sedaj voda. In ko sem z drugega vrčka natakal vodo, je bilo vino. Tedaj je duhovnik zelo hitro odmaknil kelih. Čuden občutek me je navdal. Vroče mi je postalo. Duhovnik je srknil iz keliha, čez očala pogledal v kelih, pogledal v levo in desno. Najina pogleda sta se srečala. Zazrl se je v mene. Kimal z glavo, vrtel kelih in naposled

popil nesrečno tekočino. Da bi le čimprej končal mašo. Ko je kelih zaklepal v tabernakelj, sem sklenil, da čimprej pobegnem. Orgle so mogočno zadonele, preplavljale strašne zvoke, strah me je postalo. Konec maše. Z debelo mašno knjigo v roki sem hitel pred župnikom. Drugi ministranti so me komaj dohajali. Že smo bili v zakristiji. Zbežal sem v kot sobice. Obstal sem pred veliko črno omaro. Vse, kar je bilo v tej sobici, je bilo črno. Kot v mrtvašnici. S sebe sem vlačil rdeče krilo. Tudi drugi ministranti so se danes nekam čudno hitro slačili. Le kateri mi je zamenjal vrčka, je vrtalo v meni. Ko sem se slekel, sem se ozrl proti duhovniku. Naci mu je pomagal pri slačenju talarja. Obrnen se in hočem prijeti za kljuko na vratih.

»Ti pa malo počakaj,« je zavpil Naci. Obstal sem. Z duhovnikom se spogledava. Le-ta se je nekam

blaženo smehljaj, mežikal in počasi pristopil k meni.

»Kakšno vino si mi pa danes natočil?«

»Ja, takšno kot vedno,« sem zajecjal.

»Ti boš govoril, da je bilo vino, da te ni sram. Tukaj v cerkvi boš lagal - in tudi pred prečastito Antonijo si upal točiti vodo!«

Prijel me je za desno uho, povlekel, moral sem se povzpeti na prste.

Še bolj je vlekel, bolečina me je dajala, toda nisem zajavkal.

Ko me je pustil, mi je dejal: »Doma očetu povej, da se imam z njim nekaj pomeniti!«

Tedaj je pristopil Naci in dejal duhovniku: »Dobro ste napravili, dobro, tudi druge bi bilo potrebno malo pošlati!«

Naci je kot naš šolski hišnik, misli, da je več kot učitelj oziroma duhovnik. Da ga ni sram. Kolikokrat je kradel vino in ga pretakal v svojo steklenico, ki jo je skrival pod stopniščem v zvoniku. In tudi drobiž iz cerkve je včasih žvenketal v njegovem žepu.

Drugega dne popoldan sem bil tepen tudi od očeta. Da nekaj časa ne bom smel ministrirati pri glavni maši, samo pri stranskih oltarjih in še to zjutraj pri rani maši. To mi je govoril oče, ko me je vlačil po naši kuhinji.

Teta Antonija z mano ni govorila do zadnjega dne, dokler je bila pri nas. Pred njenim odhodom smo imeli slovesno kosilo. Takrat me je le bežno ošvrknila in dejala očetu in tudi mami:

»Na tega je potrebno malo bolj paziti, ni vsaka ovčica vredna, da je v čredi, ki jo vodi naš gospod ...!« In nič več.

JANEZ MATAJ

MINISTRANT

primarij dr.

LOJZE
ŠTEVANEC

spec. internist

Prometna nesreča

Po nekaj urah neprekinjene vožnje smo se ustavili na trgu od sonca razbeljene vasi. Avto sem postavil v senco. Stopili smo čez prašni asfalt in se napolnili na vrt starinske restavracije. Ob nepogrnjenih grobih mizah so sedeli slabo oblečeni ljudje, nekateri kar na tleh. Bilo so zelo glasni. V kotu vrta so kurili ogenj. Natakar nam je našel mesto ob dolgi že zasedeni mizi. Otrok sta planila po pijaci. V roke sem vzela kozarec motnega piva, ki ni bilo hladno. Žena je z otrokoma pila sok.

Pogledal sem za starim tovornjakom, ki je ropotal čez trg in dvigal prah. Po blagi strmini je navzdol pripeljal kolesar in se zaletel v bok avtomobila. Avtomobil je odpeljal naprej, kolesar pa obležal ob robu prašne ceste. Ljudje so planili od miz, napravili strnjen obroč okrog ponesrečenca in glasno razpravljali, kdo je kriv.

Nekdo je kriče poklical policista, ki je v družbi zamaščenega dedca pil pivo. Uniformirani je odločno odkorakal na kraj dogodka in odrinil zijala. Stopil sem za njim. Sklonil se je nad ponesrečenca, ki je ležal na trebuhu, mu za lase dvignil glavo, nekaj časa gledal v okrvavljen obraz, nato pa jo spustil na tla, da je topo zabobnelo.

»Pa šta je radio bre, p. mu materina?« Zakoračil je okrog ležečega, odrinil najbližje, ki so silili v krog, se čez glave ozrl na ulico, kamor je odpeljal tovornjak, z nogo odrinil zvito kolo in se zamislil.

»Potrebno bi bilo poslati po rešilca,« se je vmešal možak v polomljeni srbohrvaščini, verjetno turist.

»Ko te šta pitao?« se je obregnil policist.

Sklonil sem se, da bi ponesrečenca položil v bočni položaj.

»Čekaj, glavonja! Nemoj da ga diras,« je planil nad mene.

»Zadušil se bo.«

»Šta tebe to briga?«

»Zdravnik sem. Moram mu pomagati!«

»Zbog mene možeš da si papa, ali nemoj, da mi ga diras!« Surovo me je odsunil med ljudi in se zazrl po zbranih.

»Slušaj, ti ...« je s prstom pokazal na bosonogega fantiča, ki je s kolesom lezel na ponesrečenega. »Idi do doma zdravlja i kaži Djuri, da odmah šalje kola. Brzo!«

Fanti je skočil na kolo in oddirjal, kot bi ga iz puške izstrelil. Po nekaj metrih je naglo zavrl, da ga je zaneslo počez in se s kolesom med nogami ustavil ob vrstniku, ki se je od daleč oziral po zbranih. Razburjeno, krilec z rokami, mu je nekaj razlagal, nato pa razjahal kolo in počasi peš s prijateljem izginil za vogalom.

Zbralo se je že veliko ljudi. Policist je krožil okrog ležečega kot zver, ki čuva svoj plen, vsi skupaj pa smo čakali. Ponesrečenec je hropel. Ljudje so postajali vedno glasnejši.

»Pa ša radi, majko mu j. ...« je zarenčal policist in čez glave pogledal na cesto.

Zrinil sem se do ležečega in se sklonil, da bi mu pomagal ...

»Marš, glavonja! Opet ti!« je planil nad mene in me odsunil.

»Da te više ne vidim! Inače ...« mi je zagrozil.

Molče smo plačali zapitek in se odpeljali po vročem asfaltu med belim, razbrzdanim skalovjem proti morju.

D. Ivanec

Kdor potuje v Ljutomer, ob lepih dnevih že na desetine kilometrov zazna sladki vonj šipona, rizlinga, traminca, rizvanca, otonela in drugih dobrot.

Prlekija je prepojena z vinom, tudi granitne kocke na ljutomerskem glavnem trgu dišijo po njem. Dojenčki že v materinem mleku dobijo sladki opoj, ki ga ne pozabijo nikoli več.

Tujci, da lahko pridete v Prlekijo, morate poznati nekaj osnovnih stvari. V Prlekiji živijo samo Prleki. Prleška dekleta se družijo samo s Prleki. V prleškem glavnem mestu se pijejo samo ljutomerska vina. V Prlekiji ni alkotestov.

To vam pripovedujemo zato, da ne bi bilo nepotrebnih zapletov, kot jih je imel oni močvirnik, ki je v Rotovžu narobe naročil.

V lokalu je zaviadala groba tišina. Še nadležni radio Maksi je prenehal zavijati. Tanča je obstala, kot bi jo zasekalo v križu. Počasi se je obrnila proti nesrečnežu in siknila: »Kaj si rekel?«

»Prosim dva deci cvička,« je ponovil.

To je bilo preveč. Gostje so potegnili vsak svoje osebno orožje, najrazličnejše morilske predmete, nože, kose, sekire, srp in kladivo. Nekdo je imel pri sebi celo betonsko soho iz goric.

Najbrž bi se slabo končalo, pa je Tanča nesramnega močvirnika s pladnjem počila po glavi. To je domače goste za silo pomirilo, da je nekdo uspel nesrečnežu pojasniti, kaj je pravkar zagrešil.

»Oppprrostite, kaj pa lahko dobim?« je zajeceljal.

»Lotmerško belo!«

Kar se tiče alkotestov, je Zvezna država Prlekija takoj po sprejetju novega slovenskega policijskega

PRELEKOVANJE

prometnega enoumja odgovorila z zaščitno zakonodajo in na prleškem ozemlju onemogočila kvariti svoj glavni posel.

Če bi na primer spustili policiste na vinsko cesto, bi bilo huje, kot če bi spustili voluharja v radič.

Pri nas lahko brez skrbi pijete, kolikor vas je volja. Spoštovati pa morate naše omejitve hitrosti. 100 km/h - nič alkohola, okrog ene promile - 50 km/h, vse, kar je več, pa največ 20 km/h.

Če bi se vam pa kdaj tako hudo mudilo iz naših lepih krajev, da bi se morali vrniti na slovensko stran še ne čisto trezni, in bi vas tam nekje ustavili policisti, vam ponujamo navodila za dobro pihanje.

Alkotest nalahno primite z obema rokama, se na široko razkoračite, rahlo se nagnite nazaj, dajte ustnik v usta in pihnite. Dovoljeno si je pomagati z zamahom telesa naprej. Pri tem pazite, da ne zadenete policista ali njegovega avta, ker je to kaznivo.

Nato izmerite razdaljo, do kje je priletel alkotestni molzni stroj. Če vam policist ne bo priznal meritve, pokličite strokovno PEN-ovo komisijo, ki bo rezultat nepristransko izmerila in izdala ustrezno listino. Najboljše rezultate bomo objavili.

Če boste napihali dvesto deset centimetrov, vedite, da je to zelo povprečen rezultat. Pri najboljših je »dräger« odneslo tudi pet metrov daleč.

(PTA - prleška tiskovna agencija) Za PEN Srečko Lorbek

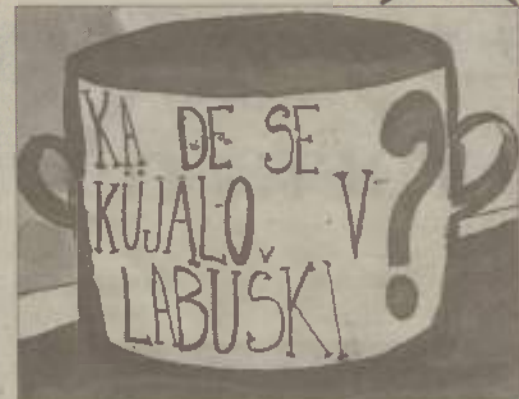
Kaj počnemo študentje med počitnicami ?

Letni dopust

Ker se mi mnogokrat dogaja, da mi zmanjka domišljije, kaj početi s seboj, me že nekaj časa zanima, kako je z veliko večino drugih študentov, za katere, razen najbližjih znancev, ne vem, kaj počnejo med počitnicami.

Ker letos, žal, spadam med tiste, ki bodo imeli med »letnim dopustom« več opravka s šolo kot s sprva pričakovali, mi seveda ni mogel »zmanjkati« tudi kak opravček v Ljubljani. Ko sem se pač tega dne »s trebuhom za - knjigami« napotil v »svet zase«, tj. Rožno dolino, me je zelo navdušil preblisk - le kaj se zdaj dogaja v »Rožni«. Prepričan sem bil, da bom srečal mogoče tri ljudi; no, vsaj zdelo se mi je tako.

Prejšnja dva »letna dopusta«, ki sem ju že preživljal kot študent, sta bila bolj sproščena in v tistem času Ljubljanane sploh nisem niti povohal. Vedno, ko sem premišljeval o tem, se mi je vrtel neki »film«, kako gredo vsi

srečni ob koncu šole veselo domov in potem vsak se na kako potovanje ali kam na morje. To se seveda dogaja, vendar v precej manjšem obsegu, kot se mi je zdelo.

Ko sem tako v »Rožno« tudi dospel, sem bil sprva zelo presenečen, da sem našel samo en »parkplac«. Skoraj nič se ni spremenilo. Precej je študentov, ki preživljajo ta čas v kraju študija in ne doma. Kot vedno je bilo zasedeno igrišče za tenis, dvema mladima »punčkama« se je zelo mudilo v trgovino - najverjetneje po jogurt in čokolado. V menzi isto. Ljudje so šli na kosilo ali na pivo.

Precej študentov ima v Ljubljani obveznosti tudi čez poletje. Precej jih je zaposlenih, večina prek študentskega servisa, nekateri pa so že redno zaposleni. Nekateri so imeli »nesrečno« roko pri izbiri študija, recimo študentje medicine pa tudi biotehniške fakultete, ker imajo obveznosti razporejene čez vse poletje. V »Rožni« je ostala tudi večina študentskih družinic, katerih otročki imajo tam lepo urejeno otroško igrišče. Nekateri enostavno nočejo domov, ker jim je tukaj bolje, nekateri pa ga še kar naprej pijejo.

Ena najlepših stvari v »Rožni«, ki je še vedno na sceni, je nočno (ne tako zelo ponoči) igranje košarke. Če bi se za kaj takega odločila skupina mladih v »policijski državi«, imenovani Murska Sobota, bi jo organi oblasti po doslej videnem zelo verjetno obravnavali kot skupino, s katero je nekaj narobe in ki ogroža »dobrobit in spokojnost družbe«. Kakorkoli že, vsaj iz tega vidika je zelo dobro, da »Rožna« ni v »Soboti«. (d)

Od 30. julija do 29. avgusta

HOROSKOPEN

Pripravlja: Agencija Hogod

OVEN

(21. III. - 20. IV.)

Včasih o svojih znancih in prijateljih neupravičeno dvomite in zato ste včasih do njih krivični. Dopovejte si, da lahko ljudje iz vašega okolja vidijo problem z druge strani kot vi in pri tem ne mislijo nič slabega. Če se le da, še naprej opravljajte delo, ki vas veseli, in ne razlagajte vsakomur, kar vam ni po volji. V ljubezni imate še in še možnosti.

BIK

(21. IV. - 21. V.)

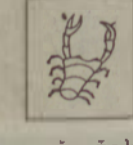
V naslednjih dneh obvezno pozitivno razmišljajte in pozabite na ljudi, ki vas spravljajo v slabo voljo. Energija, ki jo boste prihranili, vam bo prišla prav ob neki hudi zadevi, ki jo boste lahko razrešili sebi v prid, če ne boste poslušali srca. Dobro se boste počutili v drugi polovici meseca. To je tudi primeren čas za nakupovanje ali prodajanje.

DVOJČKA

(22. V. - 21. VI.)

Vašemu znaku se približuje Venera, ki vam bo dala moč, šarm in sposobnost osvajanja. Že zdaj si oglejte, kam boste udarili, kajti uspeh je tako rekoč zagotovljen. Partner vam bo še hvaležen za vaše realno razmišljanje, čeprav bo takrat, ko ga boste brzdali, jezen. Na splošno morate nekoliko več pozornosti posvetiti zdravju.

RAK

(22. VI. - 22. VII.)

Nekdo vas že željno pričakuje, vi pa ali ste pozabili ali o tem nočete slišati. Sicer pa zadnje čase kaj radi pozabljate. Tam, kjer najmanj pričakujete, boste kmalu prijetno presenečeni. V poslovnih zadevah bo šlo gladko, če se ne boste brez potrebe zaletavali v žid tam, kjer so vrata. Kmalu boste morali priznati zmoto. Priznajte jo iskreno in ne bo vam žal.

LEV

(23. VII. - 22. VIII.)

Lahko se zgodi, da se boste kmalu znašli v družbi, kjer vam bo neprijetno. Ostanite hladni in ne poskušajte popravljati tistega, česar niste zakrivali. Na obzorju velika ljubezen in sreča. Ne dajte, da bi to kdo onemogočil ali skalil. Čas za poslovne odločitve ni primeren, lahko ga izkoristite za znanca, družino, sorodnike ali obiske. Pazite na grlo. Pri fizičnih opravilih ne pretiravajte.

DEVICA

(23. VIII. - 22. IX.)

Priročnosti so redke, zato se jih ne splača zanemarjati. Včasih sami niste prepričani, da so vaše odločitve pravilne, pa se kljub temu odločite tako, da je vam v škodo. Znancu sicer lahko zaupate, toda vsega mu pa res ni treba vedeti. Tudi če vam pri poslu ne gre vse tako kot bi bilo treba, to ne sme vplivati na ljubezen. Prijetno srečanje.

TEHTNICA

(23. IX. - 22. X.)

Če vam primanjkuje časa, je to samo vaš problem, ker se ne veste organizirati. Pazite, kaj se dogaja okrog vas, ker je mogoče, da se bo hotel nekdo okoristiti na vaš račun. Kmalu se boste znašli na zanimivi zabavi, kjer se zna zgoditi marsikaj. Do polnoči pazite na svoje izjave, po polnoči na dejanja. Obisk bo prinesel nekaj novega.

ŠKORPIJON

(23. X. - 21. XI.)

Kmalu se bo pokazala priložnost, da odpravite napako, ki ste jo naredili pred kratkim. Nepričakovano dogodek bo marsikaj pojasnil. Kmalu se boste morali odločiti. Po vsej verjetnosti bo dobra odločitev tista, ki se bo v začetku pokazala kot slaba. Nekdo si zasluži malo več pozornosti, kot mu je namenjata. Tretja dekada bo vsesplošno dobra.

STRELEC

(22. XI. - 21. XII.)

Res je, da moraš imeti sebe rajši kot druge, če hočeš v življenju uspeti, vendar ima tudi to pravilo svoje meje. V nekem brlogu pripravljajo lažno novico, ki naj bi vas očrnila, zato pazite na izjave, ki bi vam lahko po nepotrebnem škodile. Prijatelj potrebuje pomoč, čeprav je ne prosi. Ugotovite, kateri in pomagajte. Plačilo bo dvakratno. Pospravite predal.

KOZOROG

(22. XII. - 20. I.)

Pred vami je dobro obdobje in lepi trenutki se bodo kar vrstili. V tem času niso primerne pomembnejše poslovne odločitve oziroma odločitve, ki so povezane z denarjem. Ob vsem lepem ne pozabite na zdravje. Pazite: prijazen nasmešek še ne pomeni čistega srca. Če boste pometli pred svojim pragom, lahko to zahtevate tudi od drugih.

VODNAR

(21. I. - 19. II.)

Včasih razmišljate, kaj bi morali najprej narediti, ob tem pa ne naredite niti tistega, kar bi morali. Zaradi boljšega pregleda si napišite vse naloge na papir in videli boste, da bo delo takoj steklo. Obdobje pred vami bo ponujalo številne možnosti za trošenje denarja, zato bodite pri opravih z denarjem previdni. Prijatelju bo treba, tudi če bo še tako neprijetno, narediti uslugo.

RIBI

(20. II. - 20. III.)

Že zdaj ste lahko zadovoljni, saj pomeni obdobje pred vami veliko dobrega in malo slabega. V neki družbi boste najbolj zabavni, naslednji dan pa pride zanimiva ponudba: pošta ali sporočilo od nekoga, ki ste ga že skoraj pozabili. Ob polni luni bodite zadržani, ob mlajju se lahko veselite. Pazite na grlo. Oseba, ki bo nekoga ogovarjala, nima dobrih namenov, zato je ne poslušajte.

Eva in Tico gresta narazen

Spoznala sta se pred petimi leti. Ob poroki so govorili, da je to zakon iz pravljice. Morda je bil, vendar zdaj njuna agentka Gina Franano sporoča: Eva in Tico bosta ostala dobra prijatelja, vendar je prišel čas, da gresta vsak na svojo stran.

Nekateri pravijo, da sta delovala kot zelo čuden par že po videzu: 25-letna Čehinja Eva Herzigova, meri v višino 190 cm, Tico Torres, bobnar benda Bon Jovi, star 45 let, pa ima »le« 175 cm. Pravijo tudi, da je bil Tico ves čas zelo ljubosumen. »Če hočem videti svojo ženo, moram sestiti v letalo, saj je ves čas nekje drugje na nekih revijah,« je Tico večkrat potožil prijateljem. Po ločitvi se bo Tico posvetil slikanju, ki mu je za glasbo druga največja ljubezen, Eva pa bo nekje v bližini Neaplja začela snemati film.

Tudi Michael Jordan se ločuje

Košarkaška legenda, 35-letni Michael Jordan, je dobil od svoje žene Juanite ultimatum: »Ali one ali jaz!« Izvedelo se je namreč, da se je M. Jordan po napornih tekmah rad zabaval z Azijkami. Zadeva je precej resnična, saj je Juanita najela kar nekaj zasebnih detektivov, da ugotovijo, kako je z Michaelom. Skandal dobiva vse večje razsežnosti in na dan je prišlo, da je Jordan soprogi ponudil veliko vsoto denarja in ogromno vilo, vredno 5 milijonov dolarjev, da bi mu dala mir ob njegovih skokih čez plot. Da bi zadevo nekoliko umiril, je Jordan izjavil: »Juanita in jaz se lepo razumeva in ne iščem utehe v objemu drugih žensk, zato želim, da se govorice o ločitvi prenehajo.«

Neki njegov soigralec (to pa je kolega!) pa je opisal, kako so po neki tekmi v Los Angelesu odšli v Century klub. Jordan je bil ves čas v družbi z lepo Azijko, potem sta pa kar naenkrat izginila.

Jordan in Juanita imata tri otroke, in če bi prišlo do ločitve, bi po strogih ameriških zakonih v takšnih primerih otroci pripadli njej. Tako bi za Jordana pomenila ločitev izgubo ogromne vsote denarja. Nekoč siromašni deček se danes koplje v denarju: samo za podpis letošnje pogodbe s svojim klubom Chicago Bulls je prejel 30 milijonov dolarjev, za razne reklame pa še 40 milijonov, to pa še zdaleč ni vse. Mu bo Juanita odpustila ali ga bo »skasirala«?

Še vedno ljubi Škotsko

Rod Stewart, znana rok zvezda s Škotske, ki trenutno živi v Los Angelesu, je nedolgo od tega pokazal, kako še vedno ljubi svojo domovino. V Francijo je prišel samo zaradi tega, da je lahko bodril škotsko nogometno reprezentanco. Kako se je odrezala Škotska na svetovnem nogometnem prvenstvu, vemo, ne vemo pa, kako sta se odrezala Rod in njegova ekipa. Zdaj, ko se je mudil v Evropi, je namreč obiskal tudi svojo rojstno vas blizu Essexu. Domačini so obisk izkoristili in organizirali nogometno tekmo za dobrodelne namene. Rod je zaigral v velikem stilu (na fotografiji), denar s tekme pa so namenili invalidnim otrokom.

Kimber. Ali je kaj podobna očetu?

Kimber se je posvetila modi

KAKŠNA RIBA!

POGLEJTE,

Mar ni lepa riba, ki jo je 24-letna Gordana ujela nekje ob obali Malega Lošinja. Dekle, pravzaprav njeno fotografijo, smo našli v hrvaški izdaji Playboya, kjer smo lahko prebrali, da je študentka višje trenerske šole, da ima rada duhovite in čustvene moške, ne mara pa moških, ki se delajo važne in ne poznajo bontona.

Rada je sveže pripravljeno zelenjavo, razne solate, sadje in belo meso ali ribe. Rada bi imela otroka, kateremu bi bila takšna mati, kot jo je imela sama. Ima fanta, ki pa ni ljubosumen, saj je vedel in se celo strinjal, da se bo slikala za Playboya.

33-letna Kimber Eastwood, hčerka Clint Eastwooda, se je dokončno odločila, da bo zapustila film, kjer sicer ni preveč blestela, in vse moči usmerila v modo, kjer je že doslej požela nekaj uspehov.

Clint je že bil poročen, ko se je srečal s plesalko Roxanne Tunis. Posledica kratke avanture je bila Kimber. Očeta je videla le tri- do štirikrat na leto, ker mu z materjo nista hoteli uničiti zakona, ki je v svetu veljal za vzornega (to smo nekoč v Penu že zapisali). »Vedno sva se odlično razumela, vendar sem pogrešala dolge pogovore o življenju. Nisem hotela njegovega denarja, ampak njega,« pravi Kimber.

Leta 1989 se je Clint ločil od soproge Sandre Locke in šele takrat se je zvedelo, da ima nezakonsko hčerko. To je bilo za Kimber veliko olajšanje, saj nosi od takrat očetov priimek in tudi njena polsestra Alison se je s tem sprijaznila.

Giannijevi

Sentimenti

Gianni Rijavec je očitno v korakal v tista leta, ko se mu začnejo obujati spomini na preživele čase. Tako človek postane bolj čustven - sentimental in ustvari ploščo z naslovom Sentimenti. Plošča je tega polna, še posebno v skladbi, ki je nastala pod Giannijevim peresom. In jo je odpel s svojo mamo. Naj omenimo, da njegova mama poje v pevskem zboru Trnovo pri Gorici. Duet z mamo nosi naslov Iz trnja bo pognal rdeči cvet, v kateri mati svojemu otroku daje napotke za življenje.

Tudi izid plošče je bil obarvan s sentimenti, saj ni naključje, da je izšla prav na dan festivala Melodije morja in sonca, kjer je z Vladimirjem Čadežem požel uspeh s skladbo Zbogom sonce.

Na Giannijevih Sentimentih pa boste našli tudi druge duete, v katerih so z Giannijem v paru pele tudi Miša Molk, Simona Weiss in Deja Mušič. Seveda pa ne manjka niti skladba, ki jo je z Giannijem zapel Vladimir Čadež na letošnji EMI.

Poleg vsega dela, ki ga ima še z vokalno skupino Big ben, se je še odločil, da bo stopil vstrec s Simonom Weiss. Pripravlja namreč veliki koncert z znanimi pevci, pevkami in skupinami, ki mu bodo pomagali napolniti halo Tivoli.

Matjaž Zupan alias MZ Hektor se je odločil za še eno oživitev skupine Californija. Njihovo najnovejšo skladbo je že mogoče slišati po radijskih valovih, obljublja pa, da ne bo edina.

Veliki trio Predin, Kreslin in Lovšin je spet zavihal rokave in odkorakal na oder, vendar se tokrat niso pojavili v ljubljanskih Križankah, temveč so obiskali druge kraje po domovini. Vzrok za tako odločitev naj bi bilo svetovno nogometno prvenstvo in odločitev, da se ne bodo ponavljali in se bodo raje predstavili tam, kjer še niso bili. Tako so bili njihove družbe deležni v Portorožu, na Bledu, na Zgaga festivalu v Litiji pa na Ptuju. Piko na i pa bodo dali konec avgusta na velikem koncertu na Koroškem.

Več kot deset let je minilo, odkar je Svetlana Makarovič izdala dva albuma, Nočni šansonci (1984) in Dajdamski portreti (1985). Sedaj si oba albuma strastnih, a temačnih, pa vendar življenjskih skladb lahko privoščite kar na en mah, in to na kompaktni plošči.

Ker Svetlana večino svojega dela posveča otrokom, se je odločila za osvežitev ene od svojih pravljic. Pekarna Miš Maš je tako doživela svoj prerod. Pek Mišmaš je po novem Jernej Šugman, mlinarica Jedrt Ljerka Belak, župan Janez Albreht, kurji pek Gregor Cušin, mačka pa je odigrala Regina.

Tisti, ki se ne morete upreti Magnificu, si boste lahko lakoto potešili z majhnim pri-grizkom, bolje rečeno z malo ploščo njegove letošnje predstavitev na EMI - s Silvijo. Seveda je na voljo v vseh bolj založenih »delikatesah«.

Božo A. Kolerič je deček za vse; piše glasbo in besedila zase in za druge, igra na različne instrumente, je tonski mojster in producent in je »svoboden« na svoji plošči s tem naslovom. Na njej je 15 skladb, Eno smo vsi pa je odpel s svojo hčerko Uršo.

Kako se dopolnjujeta glasba in računalništvo, nam že nekaj časa kaže nova zaljubljenca - pevka Tinkara Kovač in njen najdražji Zvezdan Martič - voditelj oddaje o računalništvu na TV Resnična resničnost. Tinkara jih šteje 19 in živi v Kopru, Zvezdan pa je dopolnil že trideset in je iz Celja, a ne kilometri in tudi leta ne morejo nič proti Amorjevi puščici. Prav lepo ju je gledati. Njuna zveza je živ dokaz, da se nasprotja privlačijo in dopolnjujejo.

Tako so se postavili pred objektiv Regina, ki je prepevala o sončni ljubezni, ter Valentina Kelemen in Andraž Hribar. Valentina in Andraž sta nova upa na slovenskem glasbenem odru. Predvsem Valentina je kar poskakovala in oddajala svojo energijo. O Andražu pa bomo gotovo kmalu slišali, ne samo, da je že sedaj dober pevec, tudi kot tekstopisec in glasbenik se je izkazal v svoji skladbi z naslovom Ne jokat lubika in z njo zasedel zavidljivo drugo mesto.

SLOVENSKA POPEVKA LETA 98

Je za prijatelje

Andrej Šifrer je tisti, ki ve, kako je treba s prijatelji in kako s popevkami. Odločno je zmagal, in to ne samo pri poslušalcih, pač pa tudi pri strokovni žiriji, ki je njegovi popevki pripisala naslov najboljše skladbe. Že po uvodnih taktih je bilo pravzaprav jasno, da bo šla zmaga v Andrejeve roke, skladba je ljudska in hitro pride v ušesa. Besedilo in glasbo je napisal

sam, pri aranžmaju pa mu je pomagal Patrik Greblo, ki na večer slovenske popevke tudi ni ostal praznih rok, prislužil si je namreč naslov najboljšega aranžerja.

Čeprav bi kakšna stvar, na primer pri orkestru, lahko bila malo bolj dodelana, pa je treba priznati, da je vse skupaj potekalo v prijetnem razpoloženju. Skladbe so res tu in tam zvenele, kot da bi jih privlekli iz naftalina, ampak zakaj ne bi, naj bo to torej festival prav takih popevk. Ali se bo obdržal, je še vprašljivo, saj se vedno najde kdo, ki zatrjuje, da tega Slovenci ne potrebujemo. Tako je prav verjetno, da smo letos videli prvo in zadnjo Popevko leta.

V zakulisju ni bilo čutiti niti kančka rivalstva, saj pravzaprav vsa prireditve

ni bila tekmovalna. Strokovna žirija je kljub temu podelila nekaj nagrad. A ravno na račun strokovnosti te žirije je bilo izrečenih največ kritik; mnogi so se spraševali, od kod glasbena strokovnost Miše Molk ali elektrotehnika Aca Razbornika. No, nagrado za najboljšo pevko je dobila Alenka Godec in za najboljšo debitantko Karmen Stavec, katere pesem je prejela tudi nagrado za najboljšo besedilo.

Vse skupaj se je končalo z ognjemetom in slavnostnim sprejemom na gradu, ki se je za voditeljico Blažko Müller, ljubljansko županjo Viko Potočnik, režiserja Slavka Hrena in aranžerja Patrika Grebla končalo šele naslednjega jutra na plesišču kluba Ernesta Hemingwaya.

Dva zadovoljna nagrajenci, Andrej in Karmen

NAŠI LJUBI ŽUPANI! (2. del)

Jože Kavaš, Beltinci

Eno najpomembnejših županov opravil je poslušanje občanov. To bo veliko lažje, ko bodo, kot je zmenjeno, vsi kraji v občini povezani s kolesarsko stezo. V Ižakovcih se bo bolj slabo slišalo, če bodo postavili mlin. Tam se namreč govori dvakrat.

Že v prejšnji številki smo ugotovili (če se seveda spomnite, čeprav za ta dopustniški čas in tudi na splošno to ni pomembno), da nam je pri naši akciji županov zmanjkalo in tako mora Pénova trojka nekako končati svojo maratonsko akcijo – obisk županov in njihovih občin. Kako so nam ostali v spominu? Prejšnji mesec smo »obdelali« 8 »šefov« občin, drugi (razen radgonskega, zakaj ravno on, smo napisali v prejšnji številki) pridejo na vrsto danes. Ni nujno, da so spodaj zapisana besedila njihove izjave.

In kaj naj bi bila splošna ugotovitev Pénove trojke, kar se županov tiče. Torej vsekakor to, da v veliki večini niso diletanti, da svoj posel bolj ali manj dobro obvladajo, in tudi to, da so na svojo začetno skromnost v glavnem že pozabili. Stari na pol zapuščeni gasilski in vaški domovi in druge v glavnem neugledne stavbe so danes lepo preurejene za župane in za aktivnosti, ki so v pristojnosti občin. Tako je končno prav, saj če ne bi bilo občin, bi te stavbe po vsej verjetnosti še naprej neustavljivo propadale. Za to porabljenega denarja pa v njihovem kraju tako ali tako nihče ne bi videl.

Ludvik Bratuša, Ljutomer

Županovanje in ementalec imata eno skupno zadevo – luknje. Za ementalec so luknje dobre, to pa ne velja za luknje v občinskem proračunu.

Ludvik Novak, Puconci

Dokler bodo v občini in njegovem svetu prevladovali interesi občanov in ne strank, se nimamo česa bati. Strankarski pametnjakoviči so za svoje okolje najbolj nevarni.

Slavko Mihalič, Sveti Jurij ob Ščavnici

Janko Halb, Rogašovci

Med županom in diskodžokejem ni nobene razlike. Katerokoli ploščo vrtiš, vsi z njo ne bodo zadovoljni.

Opomba iz prejšnje številke, da so velikosti fotografij županov naključne ali zaradi tehničnih razlogov, velja tudi za danes. Ravno tako je naključen tudi njihov vrstni red. Tako, da ne bo zamere.

Jože Kocon, Lendava

Županovanje je nekaj takšnega kot vinogradništvo. Ves čas pridno delaš in upaš na najboljše, a rezultat se vseeno pokaže šele na koncu. Oboje, vino in županovanje, je lahko sladko ali – kislo.

Jožef Kocet, Turnišče

Kaj je imela Sobota ob koncu 16. stoletja? Ničesar, skoraj ničesar! Mi smo pa že takrat imeli trške pravice!

Franc Šlihthuber, Gornji Petrovci

Dokler rastejo na Srebrnem bregu drevesa, je to najvišji vrh v Pomurju, vi se pa lahko slikate, če se hočete, kjerkoli, tudi na Serdiškem bregu.

pen elopa

NINA FRÁS, 19 let, gimnazijska maturantka iz Veržeja Rada se smeje, pleše, zabava ... in tudi kakšnega medvedka še vzame v roke, ko je na obisku v vrtcu. JOG